

ARADI KÖZLÖNY

Főszerkesztő és igazgató:
Dr. STAUBER JÁNOS

ARAD 55. évf. 97. szám
1940. május 1., szerda

Felolvasó-szerkesztő:
SZ. JAKAB GÉZA

Laptulajdonos: „Aradi Közlöny lapkiadó r. t.” — Törvényszéki bejegyzési szám: 10/1-1938.

A Norvégia feletti légitér uralmáért folyik a küzdelem Északon

Gyors és a gyalogsági hadmozdulatokat támogató tevékenységet fejt ki a német légihaderő — A szövetségesek erősített repülő-egységekkel ellensúlyozzák az ellenfél támadásait — Szövetséges tengeri haderők az ostromzár szigorításával akarják teljesen elvágni a német utánpótlás lehetőségét

Munkában a diplomácia

Berlin. (Rador.) Az olasz kormány Alieri eddigi vatikáni olasz nagykövetet nevezte ki berlini nagykövetté. A német sajtó a német nép nevében szívélyesen üdvözi Alfierit, berlini olasz nagykövetté történt kinevezése alkalmából, de nem kevésbé szívélyesen emlékezik meg a távozó Attolico eddigi olasz nagykövet érdemeiről is. A Berliner Börsenzeitung azt írja, hogy Alfieri, mint kultuszminiszter a két szövetséges hatalom között eddig a kulturális kapcsolatok kiépítésén dolgozott, most azonban a politikai kapcsolatok kiépítését és kifejlesztését is szorgalmazni fogja. Alfieri személyében a Duce legszemélyesebb hívét üdvözik a német lapok a berlini olasz nagykövetség élén.

Páris. (Rador.) A kedden megjelent francia lapok foglalkoznak Olaszország szerepével a jelenlegi nemzetközi helyzetben. Az Excelsior a következőket írja: „Olaszországnak nem kell félennie a szövetségesektől. Olaszországnak tudnia kell, hogy sem békében, sem pedig háborúban nincsen mit várnia Németországtól. Olaszországnak elhatározott szándéku vezetői vannak, akik tudják, hogy mit kell tenni.”

London. (Rador.) A Reuter Iroda diplomáciai levelezője szerint lehetséges, hogy Halifax lord külügyminiszter és Bastiani londoni olasz nagykövet tárgyalásainak eredményeképpen rövidesen angol gazdasági bizottság utazik Rómába. Halifax külügyminiszter a megbeszélések során kijelentette, hogy az angol kormány bármilyen észszerű kívánságnak hajlandó eleget tenni. Diplomáciai körök szerint a tárgyalásoknak megfelelő eredményük lesz. A megbeszéléseken valószínűleg a dugáru ellenőrzésének kérdése is szóba került.

Főleg a légi haderők küzdenek Norvégiában

Párisból jelentik: A Havas-ügynökségnek a norvégiai hadszíntérre kiküldött külön tudósítója jelenti: Ugy látszik, hogy a németek Røres városában állították fel az ezen vidéken harcoló csapatok parancsnokságát. Ami a harcokat illeti,

a német csapatok minden lehető elkövetnek, hogy a Dombaasból északra felé haladó vasutvonalat elfoglalják, ebből a célból Tinset helyséből csapatok indultak Stören felé, azzal a szándékkal, hogy Olsberg vidékén. Dombaas és Stören között a vasúti vonalat elfoglalják, s ha ez a tervük sikerülne, úgy a szövetséges csapatok legfontosabb közlekedési vonalát vágnák el.

A németeknek ez a kísérlete azonban erős ellenállással találkozott. Megnehezíti helyzetüket az is, hogy ez

a terep inkább a védekezésre, semmint támadásra alkalmas.

A harcok jelenleg folynak és azok kimenetele még ismeretlen. Tény azonban, hogy az ellenség sikere esetén a Trondhjemtől délre harcoló német csapatok között az összeköttetés helyreállna.

A Havas távirati ügynökség egy másik távirata így hangzik: A norvégiai harcok az utóbbi napokban főleg légi tevékenységben mérülnek ki.

Az elmúlt két nap alatt rendkívül heves légi harcok voltak és mindkét részből nagy veszteségeket szenvedtek. Ezeknek arányáról eddig hivatalos jelentést még

nem adtak ki. A szövetséges légi haderő egyre erőteljesebb támadásokkal válaszol az ellenség kezdeményezéseire. Ennek eredményeként a német repülőgépek már nem a kikötőket bombázzák, hanem tevékenységük színterét a vasútvonalak felé helyezték át.

Ami a szárazföldi harci tevékenységet illeti, Røres vidékén a németek most megkísérelték, hogy a Blemmenen keresztül vezető hidat helyreállítsák. Erre azért van szükség, hogy motorizált csapatokat Stören és Trondhjem felé irányíthassák. Eddig mindössze néhány motorkerékpárost sikerült a tulsó partra juttatniok. Nem hivatalos, de megbízható forrásból származó hír szerint

„A német csapatok valamennyi rendelkezésre álló uton Trondhjem és Dombaas felé haladnak”

Berlinből jelentik: A német hadseregparancsnokság a következő hivatalos közleményt bocsátotta ki: „A Norvégiában harcoló német csapatok valamennyi rendelkezésre álló útvonalon Trondhjem és Dombaas irányában haladnak. Az ellenséget mindenütt visszavonulásra kényszerítik. Ott a helységeknél csapataink nagyobb mennyiségű hadianyagot zsákmányoltak. Egyébként ebből a helységekből is kiűztük az ellenséget, amely Dombaas irányába visszavonult. A Bergen irányába történő előnyomulás és az ezen a szakaszon folyó harc szintén sikerrel kecsegtet. A negyedik számú norvég gyalogezred, amely jóval a front mögött a hegyekbe vonult vissza, letette a fegyvert. Ennek az ezrednek parancsnoka és 2500 katonája megadta magát. Csapataink, amelyek Vess helység irányából az ellenséget üldözik, 260 foglyot ejtettek és öt ágyút zsákmányoltak.

Repülőink szintén élénk tevékenységet végeznek.

Steinkjer kerületben a német csapatok támadást intéztek azonban súlyos veszteségek árán kénytelenek voltak visszavonulni.

Narvik vidékén különösebb esemény nem történt. Az ellenséges csapatok itt továbbra is bekerítve állnak. Ezen a területen egyébként nagy hóvihár dühög. (Rador.)

London. (Rador.) A légügyi minisztérium hivatalosan jelenti: Egy angol repülőgép, amely a partvédő légerőkhöz tartozik megütöztött egy Messerschmidt 110 típusú német gépet. A német gép lezuhant az angol partok mentén.

Chamberlain nyilatkozik a norvégiai helyzetről

London. (Rador.) A Reuter-ügynökség jelentése szerint: A miniszterelnök nyilatkozatát a norvégiai eseményekkel kapcsolatban szerdára, vagy csütörtökre várják az alsóházban. Chamberlain tegnap délután fogadta a munkáspárt parlamenti csoportjainak elnökeit, akiknek részletesen beszámolt a norvégiai harcokról

Az U. S. A. hadianyagszállításai

Washington. (Rador.) Az amerikai kormány rendeletet bocsátott ki, amellyel engedélyt ad arra, hogy a hadianyaggyárak az általuk készített legújabb típusú tankokat és ágyukat eladhassák, a hadviselőeknek a Cash and Carry elve alapján. Ennek megfelelően a megrendelőnek készpénzben kell kifizetnie a vételárat az áruk elszállításáról saját hajóira kell gondoskodnia. A lapok megállapítják, hogy az új rendelkezés kizárólag a szövetségeseknek kedvez, akik abban a helyzetben lesznek, hogy most a repülőgépek után a legújabb típusú nehéz tankokat s ágyukat is megvásárolhatják. Németországnak sem pénze, sem szállítási lehetősége nincsen és így a kormány rendelkezése csak Angliának és Franciaországnak válik előnyére.

Feltartóztattak egy olasz hajót

Berlin. (Rador.) A német távirati iroda jelenti: A Rio de Janeiroba érkezett olasz Oceania nevű személyszállító gőzös kapitánya elmondta, hogy a hajót a francia ellenőrző hatóságok Marseilleben átkutatták és a hajóról több polgári személyt leszállítottak. Így leszállítottak a hajóról 24 csehszlovák állampolgárt is, akik Déamerikába akartak kivándorolni. A franciák az egész skandináv postát elkobozták a hajóról.

Az elmúlt napok során súlyos veszteségeket okoztak a partraszálló angol csapatoknak, különösen Nanset és Andalsnes vidékén, ahol szövetséges csapatösszevonások történtek. Itt repülőgéphangárokat, kaszárt, nyákat, petroliumtartályokat gyújtottak fel, ezenkívül hat hajót elsüllyesztettek, többet pedig súlyosan meg rongáltak. Kristiansans helységeitől északra egy angol repülőgépet lelőttünk. Két vagy három tengeraltatóról a Skagerrak és Kattegat szorosban elsüllyesztettünk. — Nyugaton a helyzet változatlan. (Rador.)

Berlin. (Rador.) A Német Távirati Iroda jelenti. Valószínűleg azok az angol forrásból eredő hírek, amelyek szerint Aalros norvég várost a németek bombázták volna. A német repülőgépek nem bombáztak nyílt városokat, hanem csak katonai célpontokat, vagy olyan városokat, amelyek katonai berendezkedésük folytán katonai célpontokká váltak.

Május 1-től minden este 10 órai kezdettel:

3 NOMIS

akrobatikus
Andalrakló

4 PERERA

énekes angol
stepp-kreáció

MAUREN and JOE

komikus táncelőadás

ALEXANDRA PAULA
ZSÍKOV KLARA„DACIA” 66 Danolng Bar-
Variete étterem The Favorit énekes jazz-zenekar

Telefon: 1284.

„A szövetséges hadihajóhad folytatja tevékenységét”

London. (Rador.) Több angol lap a németek által szerzett helyzet előnyöket ismerteti és rámutat arra, hogy ezeket

az előnyöket a szövetségesek csak úgy egyenlíthetik ki, ha biztosítják fölényüket a levegőben is.

Megállapítják a lapok, hogy a norvégiai hadjárat igen kemény lesz, de azzal biztatják a közönséget, hogy

a szövetségesek győzelme végül is nem maradhat el.

Közlök, hogy Steinkjerfjördtől északra az angol csapatok visszaverik a németeket. Az angol sajtó azt szorgalmazza, hogy Chamberlain miniszterelnök jelentse ki: az angol kormány feltétlenül tovább folytatja a hadműveleteket, bármilyen nehézségekbe is kerüljenek azok. A Daily Telegraph szintén

kiemeli a norvégiai hadjárat nehézségeit és megállapítja, hogy a szövetségesek szempontjából egyik legfőbb kötelesség az lenne, hogy Németország tengeri összeköttetését elvágják és így a Norvégiában levő német csapatok utánpótlás nélkül maradnának.

Még messze állunk a céltól és a szövetségesek a legnagyobb erőfeszítést kell, hogy kifejtsék, mind a tengeren, mind a levegőben és a szárazföldön — fejezi be felhívását a Daily Telegraph.

Párisból jelentik: A Havas távirati ügynökség tengerészeti szakértője az északi helyzettel foglalkozva megállapítja, hogy bár a hivatalos jelentések az utóbbi napokban a tengeri háborúról nem emlékeztek meg, a szövetséges hadiflotta folytatja tevékenységét.

A szövetséges hadihajók nemcsak, hogy biztosítják a jelentős méretű ember és hadianyagszállítását, de ugyanakkor két rendkívül fontos

szeretettel magukra vállalták; Norvégia déli partvidékének zárását és a német haditengerészet egységeinek az északi tengerről való eltávolítását. Így többek között jelezték, hogy az utóbbi napokban a francia és angol hadihajók támadásokat intéztek német tengeralattjárók ellen. Az eredmény még ismeretlen. Másrészt Norvégia déli partvidékének zárása továbbra is eredményesnek mutatkozik. Ha nem is sikerül teljes mértékben elvágni a forgalmat Németország és Norvégia között, a blokádnak mégis jelentős mértékben megnehezítette a szállításokat.

és csak a legutóbbi napokban is a brit hadihajók újabb három német csapatszálító hajót süllyesztettek el. (Rador.)

London. (Rador.) Az angol hadügyminisztérium hivatalosan jelenti: Az angol flotta a Narvik körüli utakat és a Wet fjordot aknákkal szórta tele.

London. (Rador.) Hudson angol tengerészeti miniszter hétfőn rádióbeszédet mondott és ebben a következőket jelentette ki:

— Megállapítható, hogy a németek tengeri hadjárata teljesen ellanyhult és a kudarcait mutatja. Buvárhajó és aknaborúról alig lehet beszélni. Hetek telnek el és egyetlen brit hajót sem süllyesztenek el a háború kezdetén oly félelmetes hírt terjesztő alattjárók. Az Északi-tengeri flottánk megtisztította a „mágneses” alkatól. A német hajóhadnak több mint a fele megsemmisült, ez a legvégül flotta még Svédországgal szemben sem gondolhat akcióra, mert a most már túlerőben levő svéd hajóhad teljes sikerrel szállhat szembe velük.

A Vatikán lapja Dánia és Norvégia megszállásáról

Róma. (Rador.) Az Osservatore Romano a Vatikán lapja Ribbentrop beszédével foglalkozva élesen állásfoglal Dánia és Norvégia megszállásával szemben. Ribbentropnak — írja a lap — nem sikerült igazolnia Németország eljárásának jogosságát. A bemutatott okmányok bizonyító ereje a nullával egyenlő. De Norvégia megszállásával a németeknek nem sikerült az annyira óhajtott vasúthoz hozzájutni. A német kormány és elsősorban Ribbentrop nem számított a norvég ellenáll-

lásra. Ez a váratlan ellenállás tette lehetővé a szövetségesek partraszállását és keresztülhúzták a német vezérkar terveit. Németország — írja a lap — évente 22 millió tonna vasércet importált, ebből 9 milliót Franciaországból, a többit Svédországból, Norvégián át. A svéd vasérc megszerzése most erősen problematikusá vált és belátható időn belül négyen kijátásuk a németeknek arra, hogy Svédországból vasat kaphassanak.

Ribbentrop német külügyminiszter beszédének visszhangja

Stockholm. (Rador.) A norvég kormány jelentést adott ki Ribbentrop német külügyminiszter beszédével kapcsolatban. A kormány a legérelmesebben cáfolja a külügyminiszternek azt az állítását, mintha a szövetségesek Norvégia megszállására készültek volna és mintha azt a norvég kormány tudta és ehhez hozzájárult volna. A valóság a fentieknek éppen az ellenkezője. A szövetségesek, miként a finn háború alatt, úgy annak befejezése után is, mindenkor respektálták Norvégia semlegességét, amiről a kormány meggyőződést szerzett. A legyzék leszögezi, hogy a német külügyminiszternek nem sikerül senkinek sem meggyőzni arról, hogy a németek csak megelőzték a szövetségeseket Norvégia megszállásában. Ugyancsak érelves cáfolatot hozott nyilvánosságra Hombro, a norvég törvényhozás elnöke is.

London. (Rador.) Az angol légügyi miniszter nagy beszédet mondott, amelyben a legérelmesebb kifejezésekkel támadta Ribbentrop német külügyminisztert.

— Le kell szögezmem — mondotta Hoare — hogy a német külügyek vezetőjének beszéde egész sor valótlanságot tartalmaz. A legfelháborítóbb valótlanság az az állítás, mintha a szövetségesek meg akarták volna szállni Norvégiát és Németország csak megelőzte ebben a szövetségeseket. Ha Angliának és Franciaországnak ez lett volna a célja, megtehették volna jóval előbb, mint a németek. A szövetségesek azonban sohasem gondoltak a skandináv államok bármelyikének a megszállására sem a háború kiterjesztésére. Ribbentrop ur tudatos valótlanságait az egész világ közvéleménye előtt meg kell bélyegeznünk. Egyébként ezekhez a valótlanságokhoz már hozzá vagyunk szokva a német külügyminiszter részéről.

A légügyi miniszter ezután foglalkozott a német fenyegetésekkel és visszautasította azt a vádat, mintha a brit repülők meg nem erősített helyeket, vagy városokat bombáztak volna. A né-

Belgrádba és Szófiába látogat Clodius dr.

Belgrád. Clodius dr. német követ, a külügy- és dapestri Belgrádba utazott, ahol előreláthatólag minisztérium gazdasági osztályának részéről Bu- két napig marad, majd onnan Szófiába utazik.

„Bulgária hagyományos békepolitikát folytat”

Szófia. (Rador.) A bolgár miniszterelnök nyilatkozott az egyik szófia lapnak és abban a többek között a következőket mondotta:

— Bulgária külpolitikája azon fáradozik, hogy az ország ne sodródjék be az európai háborúba. A bolgár külpolitika hagyományosan békepolitika, ez megfelel az ország és a nép érdekeinek. Szomszédaink

metek retorzióval fenyegetőznek — mondotta. — El is hiszem nekik, mert a világháborúban sem ártottak védtelen helységeket bombázni és védtelen polgárokat lekaszabolni. Mi ebben sohasem fogjuk követni őket.

Ausztrália kormányelnöke olasznyelvű beszédben ismertette a háborús célokat

Sidney. (Rador.) A sidneyi rádió olasznyelvű hírszolgálatának felvételére alkalmával Menzies ausztráliai miniszterelnök az olasz hallgatókhoz a következő beszédet intézte:

— Olaszország és Ausztrália között régi barátság áll fenn, amelynek alapja a közösönös tisztelet. Az olasz nép valószínűleg tudni óhajtja, hogy miért áll harcban Ausztrália Németországgal. Mi ausztráliaiak angolok vagyunk és Nagybritanniával együtt élünk, vagy halunk. A szabadságért és függetlenségünkért harcolunk. Semmiféle kötelezettségünk nincs arra, hogy hadsereget, vagy repülőgépeket küldjünk Angliába, de ennek ellenére sok tüzernyi katonánk harcol a brit hadseregben.

Menzies ezután az olasz kultúra dicsőségéről beszélt és arról, hogy milyen halhatatlan áldozatkészséggel járult hozzá az olasz nép a világ kultúrájának felépítéséhez. Az angol birodalom valamennyi tagállamával együtt Ausztrália el van határozva arra, hogy ellenáll a támadóknak abban a meggyőződésben, hogy a cél, amelyért a harc folyik, hogy az olaszok rokonszenve is a szövetségesek mellett fog megnyilvánulni ebben a küzdelemben.

Megtámadott kórházhajó

London. (Rador.) A norvég távirati iroda jelenti: Egy norvég kórházhajó, 250 kilométerre északra Bergenből német bombázó repülőgépek rendkívül hevesen bombázták. A hajón öt ember, köztük egy orvos életét veszítette.

Huszonegy angol repülő temetése Dániában

Kopenhágából jelentik: Kedden nagy katonai pompával temették el 21 angol pilótát, akik az aalborgi repülőter elleni támadás alkalmával veszítették életüket. (Rador.)

A török köztársaság elnöke kihallgatáson fogadta az angol és francia nagyköveteket

Ankara. (Rador.) Izmet Inönü államelnök tegnap délután kihallgatáson fogadta az angol és francia nagyköveteket. Ezután Stojca román nagykövet jelent meg az államfő előtt bucsúkihallgatáson. A nagykövetek audienciáin Szaradzsoğlu külügyminiszter is jelen volt.

Jugoszlávia és Magyarország nemcsak jó szomszédok, de jó barátok is

Budapestről jelentik: Láng Boldizsár, a magyar-jugoszláv társaság elnöke villásreggeli adott dr. Andres Ivo jugoszláv kereskedelmi miniszter tiszteletére a városi Igazgató Gundeletteremben, Láng Boldizsár meleg szavakkal üdvözölte a jugoszláv minisztert, aki a magyar-jugoszláv gazdasági közlekedés régi előharcosa és beszédében utalt arra az érdekközösségre, mely a két szomszédország között fennáll, Andres az üdvözlésre válaszolva kiemelte annak fontosságát, hogy a békeben élő két szomszédállam keresse megértés

kal való kapcsolatok igen barátságosak és a közös balkáni érdekből adódnak. Nem látok semmi olyan közeli veszélyt, amely akár Bulgária, akár pedig a Balkán békéjét veszélyeztetné. Bulgária mint a Balkán családjának lojális tagja mindenkor a kölcsönös bizalom fenntartásán fáradozik.

Ezt a célt leghatékonyabban társadalmi uton lehet elérni. Andres ezután őszinte köszönetet mondott a baráti vendéglátásért és hangoztatta, hogy mind az, amit itt tapasztalt, csak meg fogja erősíteni abban a tudatban, hogy Magyarországon mindenütt igaz barátokat talál.

Beszédét ezután magyar nyelven folytatta és szavakkal fejezte be:

— Mi nemcsak szomszédok vagyunk, hanem barátok is. Már pedig egy jó szomszéd többet ér, mint egy rossz testvér.

Idegen hadseregben szolgált román állam- polgárságu tisztek és altisztek rang- fokozatának elismerése

A nemzetvédelmi minisztérium rendelete

Bucurestiből jelentik: A nemzetvédelmi miniszterium a következő rendeletet adta ki: A személyzeti igazgatóságnak az idegen hadseregben szolgált és román állampolgárokká let tisztek és altisztek átvétele tárgyában tett jelentése folytán elrendeliük:

1. A szabályos külföldi hadseregben szolgált tisztek és Erdélynek, Bucovinának, Basarabianak az anyaországgal törtéft egyesítése folytán román állampolgárokká lett tisztek és altisztek, akik ezideig a román hadsereg tartalékos állományába fel nem vették és akiknek rendfokozatuk így el nem ismeretett kérik a tartalékba való felvételüket kérvény által, ami a nemzetvédelmi minisztériumhoz augusztus 1-ig a következő okiratok kíséretében adandó be: a) Egyéni kérvény, b) a rendfokozat bizonyítása (a háború idejéből származó eredeti okirattal), c) állampolgársági bizonyítvány, d) tanulmányi bizonyítvány, e) erkölcsi bizonyítvány, f) a román nyelv tudását igazoló bizonyítvány, g) születési anyakönyvi kivonat, h) orvosi bizonyítvány, i) a foglalkozás szabad üzését tanúsító bizonyítvány (libera practica).

2. Az augusztus 1 után érkező kérvények figyelembe nem vétetnek. Mindazok a tisztek és altisztek, akiknek helyzete augusztus 1. után rendezetlen és akik az összes okirataikat ezen határidőig be nem nyújtották, a korosztályuknak megfelelő tartalékba illetnek közkeletű minőségben.

**Itt vagyok én,
hogy bőrét
megedzzem!**

NIVEA Eucerit tartalmu, a bőr erősítő szere. Erre van az Ön bőrének szüksége, hogy egészséges maradjon. Csak egészséges bőr szép és szép is marad. Tehát ne feledje legalább naponta kétszer bőrét NIVEA-val ellenállóvá tenni.

Meghalt Bangha Béla, a hírneves jezsuita hitszónok

**Halván esztendőskorában hunyta le szemét örök álomra a magyar katolikus egyházi élet kiváló alakja, aki élőszóval és írásai-
val lángoló hittel terjesztette az igaz keresztényi szellemet**

Budapest. (Rador). A Magyar Távirati Iroda jelentése szerint Bangha páter, a kiváló hitszónok 60 éves korában az egyik budapesti klinikán elhunyt.

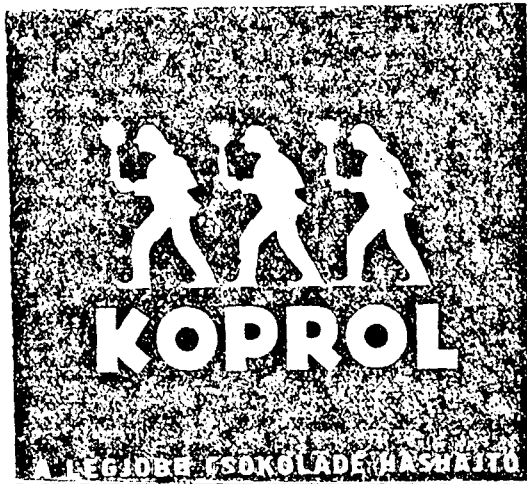
Tóth Tihamér dr. és gróf Malláth Gusztáv Károly halála után, mindössze fél éven belül harmadik nagy halottját temeri a magyar katolikus társadalom. Bangha Béla, az igazi keresztény katolikus eszmék hirdetője szállt sirba, aki a jezsuita rend, de általában a magyar katolikus papságnak büszkesége volt. A Bangha-név fogalomná vált, igaz emberszere tettől lángoló beszédei áthatották a szíveket és a hitetlen — megtért. Mély és alapos tudással vértetesen szállt sikra hitének ellen ségeivel szemben és az igazság fegyverével győzött. Rendkívüli szervező képességgel áldotta meg a Gondviselés és ezt Bangha Béla teljesen a hitnek szentelte. Élőszóval, munkával vetette meg erős alapot hazájában a huszadik század katolikus gondolkodásának és törhetetlen akarateréje munkakészsége csodákat művelt. Az elhunyt, aki Tóth Tihamér dr. mellett a legkiválóbb magyar egyházi szónok volt, 1880-ban született Nyitrán. Korai ifjúságától kezdve a vallásos gondolkodás volt át egész lényén és a Jézus-társaság tagjává lett. Hogy milyen érzésekkel, azt gyönyörűen festi le „A Jezsuita-rend és ellen-ségei” című munkájában. Az ifjú Bangha Béla a hitigazságok és dogmák erejétől áthatva, mint egész fiatal pap, tevékeny részt vett a katolikus mozgalmakban, amelyeknek csakhamar vezetője lett. Megalapította a „Magyar Kultúra” című folyóiratot és általában szóval, tollal harcolt hirdett eszméiért. Fontosabb művei: Jézus Isten-ségének bizonyítékai, Isten, hit és Istentagadás, Die Judenfrage és Dél keresztje alatt. Ez utóbbiban gyönyörűen írta le brazilai emlékeit és benyomásait. Halála — bár az utóbbi időben gyakran betegeskedett — váratlanul érte a magyar katolikus társadalmat, amely őszinte fájdalommal értesült a nagy hitszónok és igaz ember haláláról.

Tisztelőinek nagy táborából Aradon is számosan élnek, akik személyesen ismerték, hiszen a világháború előtti években Aradon is tartott lelkigyakorlatokat Bangha Béla. Ismerősei közül felkerestük Bársony Kornél mérnököt, aki annak idején huzamos ideig volt közösen összeköttetésben vele. Bársony mérnök

a mély részvét és tisztelet hangján emlékezett meg Bangha páterről.

— Még 1905. táján ismerkedtünk meg — mondotta — amikor a nagy szónok a Szent Imre-kör és kollégium szellemi vezetője volt. Mindig azt vallotta, hogy a katolikus vallás oktatásait az életbe kell átültetni. Harcos katolikus pap volt és az akkori Szent Imre-kör szellemi ellenlábasai, a Galilei-körben soha nem hangzottak el olyan magasztos viták, mint amikor Bangha Béla meg hivatott előadóként jelent meg ott. Megingathatatlan hitét nemcsak vallotta, hanem nagy felkészültséggel védelmezte is. Vele született isteni adománnyal jutott neki a sors. Szavaival a viták során sokszor még a pozitív természetű tudomány terén is úgy sarokba szorította ellenfeleit, hogy azok képtelenek voltak tovább is védeni álláspontjaikat.

— Magam is a Galilei-kör tagja voltam — folytatja Bársony Kornél — de Bangha Béla igazságait el kellett ismernem. Később kevesebbet találkoztunk, a világháború alatt ugyyszóval alig láttuk egymást. A háború után mindig felkeres-

tem, ahányszor csak Budapestre utaztam. Legutóbb a múlt év decemberében látogattam meg. Különböző leveleim is vannak, amelyeket ő írt nekem — teszi hozzá Bársony mérnök és szeretettel vesz elő íróasztala egyik fiókjából néhány levelet.

— Mást nem mondhatok róla, mint azt, hogy

valóban az evangéliumot hirdette. Pártiára kelt az elnyomottaknak, üldözötteknek. Ugy a háború szerencsétlenségeinek, mint a nyomorúságban szenvedőknek. Halála híre őszintén megrendített, hiszen olyan valakit szólított el a földről a halál, aki igaz ember volt, aki hitt hivatásának magas, tisztaságában és azt tűzön-vízen keresztül védelmezte — eredményesen! — fejezte be készsége felvilágosításait Bársony Kornél.

Valóban Bangha Béla halála nagy vesztesége a magyar katolicizmusnak. Ritkán születik ilyen kivételes készségekkel felruházott szónok, aki a hívek szívét annyira fellelegíti szavaival és reménnyel tölti el a lelkeiket. Bangha Béla ezen az ösvényen járt. A Prohászka Ottokárok és Tóth Tihamérok után, ahol ott tündökölt az Ige: „En vagyok az út, az igazság és az élet.” Ő ugyan még hozzátette ezt a sokatjelentő felszólítást: „Omnia ad maiorem Dei gloriam” — „Mindent Isten nagyobb dicsőségére”, — hiszen mi, földi halandók is Tőle származunk és feléje igyekezünk tövises földi utainkon.

Legújabb sport!

Rapid—Venus 2:2 (2:1, 2:2, 2:2)

Kétszeri meghosszabbítás után is döntetlen maradt a kupa-mérkőzés.

Bucurestiből jelentik: Kedd délután játszották le Bucurestiben a Román Kupa utolsó mérkőzését a Rapid és a Venus között. Az eredmény 2:2 (2:1, 2:2, 2:2). Az első félidőben a Rapid szél ellen játszott, ennek ellenére az első 45 percben fölényteljes mértékben megmuflakozott. Az első gólt Sipos beadásából Barátki rugta a 12. percben. A 28. percben Bogdan beadása Siposhoz jut, aki megszerzi a Rapid második gólját. Három perccel a szünet előtt a Rapid kapusának hibájából a Venus Iordache révén megszerzi az első gólt. A második félidőben a Venus erősen támad, a Rapid azonban szépen védekezik. Már-már úgy látszik, hogy a végeredmény az első félidő 2:1 arányu eredménye marad meg, amikor a 87. percben Orza beadásából Bodoja kiegyenlít. A mérkőzést ezután kétszer 15 perces idővel meghosszabbították, a végeredmény azonban nem változott. A mérkőzést, amelyet 15.000 ember nézett végig, Kroner Emil vezette. A meccset egyébként megismétlik.

URANIA: mind.g vezet. Tel. 12-32.

Zsuffolt házak gyűjtenek meg arról, hogy az idei szezon legnagyobb alkotása, legszebb rendezése, legértelmesebb filmje, a

„Vasálarcos”

Hiradó!

A. DUMAS világhírű regénye nyomán.

Körük jegyet rezerválja! Kedvezményes jegyek érvénytelenek!

DEUTSCHLAND

utolérhetetlen minőségű kerékpár

Az összes modellek szenzációs áron érhetőek

Hammer Zsigmond és Fiaival Arad,

Bulevardul Regele Ferdinand 27. szám.

A magyar gazdatársadalom feladatairól beszért Szász Pál dr. az EMGE közgyűlésén

— Megvalósul az EMGE mezőgazdasági laboratóriuma, megkezdik a tenyészállatok törzskönyvelését —

„Ez az év próbatétel esztendeje volt!”

A megühdött Erdélyi Magyar Gazdasági Egyesület hétfőn, április 29-én tartotta évi rendes közgyűlését a kolozsvári Capitol mozgószínház helyiségében. A megkésett mező munkálatait, anyagi gondok, nehézségek és távolságok ellenére is, zsúfolásig megtelt a hatalmas terem:

az EMGE táborát a közösségi gondolat, a népi együvértartozás tudata vezérli.

A magyar gazdatársadalom közvetlen munkája, részese s mint ilyen szemtanúja volt a nagy társadalmi átalakulásnak: érezte, felismerte, meg látta a feladatokat — egységesen sorakozott fel a jövő magyar falujának megépítésére.

Az EMGE belső átépítését elsődrendű népi szükségletek és hiányok váltották ki. Népünk jelentős többsége az erdélyi falvakban él. Rajtuk és általuk él tovább, vagy pusztul el az erdélyi magyarság. Az ittélő magyarság jövőjének biztosítása két előfeltételhez van kötve: ősi hitünk és nemzeti vagyunk megtartásához és fejlesztéséhez. Egyházaink időtlen szerepe mellett azonban fel kellett kutatni azokat a lehetőségeket, amelyek a nemzeti vagyont megőrzéséhez és fejlesztéséhez vezetnek. A nemzeti vagyonnak célirányos kihasználása és közszolgálatba való beállítása viszont alkalmassá teszi társadalmunkat arra hogy hivatását betöltsse.

Az ünnepélyes megnyitás

Hétfőn reggel 9 órakor az EMGE központi székházában dr. Szász Pál elnökletével az igazgatóválasztmány tartott ülést, melyen gr. Teleki Béla és Kádár István alelnökök, Telegdy László ügyvezető alelnök, Török Bálint igazgató, gr. Teleki Ádám, az Erdélyi Gazda főszerkesztője, Demeter Béla előadó, az Erdélyi Gazda szerkesztője, Vita Sándor előadó, Szegő Dénes állat-tenyésztési felügyelő, a Központból és dr. Kononi Kálmán (Odvos), Markovits Kálmán, br. Atzél Ede, Buzás István, Szász József, Kóházi Balogh Ferenc, Biró Péter, Biró József, Bodor Kálmán, Gidófalvy István, dr. Dárkó Ákos, dr. Jelen Gyula gr. Haller István, Telegdy József, Fejérváry Jenő, dr. Felszeghy András, Orbán Károly, Bikfalvy Ferenc, Korponay Kornél, Kovásznai János és dr. Asztalos Sándor igazgatóválasztmányi tagok vettek részt. Az igazgatóválasztmány a közgyűlésre beérkezett javaslatokat tárgyalta meg. Örömmel vette tudomásul, hogy br. Atzél Ede 6 ezer leles tanulmányi alapítványt ajánlott fel azon földművelőiskolát végzett magyar gazdálaknak, akik hazatérésük után a legtöbbet cselekedtek és dolgoztak a közért.

A közgyűlés pontosan délelőtti 11 órakor vette kezdetét. Az elnöki emelvényen dr. Szász Pál országos elnök, Marafy Lajos, gr. Teleki Béla és Kádár István alelnökök, Telegdy László ügyvezető alelnök, Török Bálint igazgató és dr. Asztalos Sándor jogtanácsos foglaltak helyet. A több száz közgyűlési tag sorában ott láthattuk falutársadalmunk minden rétegét, kisgazdát, birtokosokat, papokat, tanítókat. Románia minden magyarlakta megyéje és vidéke képviselve van.

Dr. Szász Pál, az EMGE országos elnöke, — akit a közgyűlés hosszantartó ünneplésben részesít — bejelenti, hogy a közgyűlés megtartásához az illetékes hatóság kiadta az engedélyt — továbbá azt, hogy a az alapszabályok értelmében a közgyűlés határozatképes. Majd kegyelettelies szavakkal emlékezik meg az elmúlt év folyamán elhunyt EMGE-tagokról, akiknek neveit jegyző-

könyvben örökítik meg. Az elnök ezután bejelenti, hogy hódoló táviratot küldenek. Öfelsége II. Carol királynak és üdvözlő táviratokat a kormányelnöknek, földművelésügyi, belügyi és kisebbségi minisztereknek, továbbá dr. Tataru Corniolannak. Szamos-tartomány királyi helytartójának.

Dr. Szász Pál beszéde

— Mielőtt napirendre térnénk, — kezdje beszédét az EMGE elnöke — engedjék meg, hogy röviden visszapillantásak az elmúlt év eseményeire és rámutassak azokra a fontosabb szempontokra, amelyek a mi életünket közvetlenül érintik.

Az Egyesület elmúltévi működésével kapcsolatban az elnök utalt azokra a nehézségekre, amelyekkel mind az egyesület vezetőségének, mind a magyar gazdaközönségnek meg kellett küzdenie.

— Ez az év — mondotta — a próbatétel esztendeje volt.

Mindenkinek részt kell vállalnia a munkában

— A gazdasági népművelés másik fejezetét a téli kéthetes gazdasági tanfolyamok alkotják. Sajnos, külső nehézségek akadályozták abban hogy annyi tanfolyamot tarjssunk, mint a múlt évben. Mégis ebben az évben 26 tanfolyamot tartottunk. Ezek eredménye, Istennek hála — már most megállapítható. Bár a tanfolyamok célja kizárólag gazdasági oktatás, természetesen, hogy azok új közösségi szellemet is alakítanak ki, különösen a gazdakörök működésére van átalakító hatásuk.

— Természetesen, hogy a nehéz idők még fokozottabb feladatokat róttak ránk a szervezés terén. Kétségtelen, hogy az EMGE szervezete nagyobb, átgömböb, mint amit a számok mutatnak. Köztudatunk ma az erdélyi magyar gazdatársadalom valódi képviselőjének tekintti egyesüle-

Speciális

géppel varrott pehely-paplan

Moderna villamos pehely-befúvó készülékkel, egyedüli készítője

Vörös József

paplan és matrác-készítő, Str. Eminescu 12

tünket, jelentőségét, hivatását ma már mindenki elismeri. De azért mégsem lehetünk a szervezés terén elért eredményekkel megelégedve. Elsősorban azt kívánjuk, hogy gazdánk lehetőleg teljes számban szerveztessenek be az EMGE-be. Azonban ez sem elég.

Arra van szükségünk, hogy a paplaron szereplő tagok együtterző és aktív tagokká váljanak. A tagoknak részt kell vállalniuk a munkában, amely az ő érdekükben folyik.

— Ma már mindenki elismeri céljainkat, tehát éreznie is kell mindenkinek, hogy kötelessége a munkában a maga erejéhez, tehetségéhez képest résztvenni, mert annak eredményeiért őt is

tendeje volt. De ennek a próbatételnek még csak elején járunk.

— Ezekben a nehéz időkben bizonyosodott be, milyen mértékben sikerül egyesületünknek társadalmunkban a közösségi érzést kifejlesztenie s a jövő munkájának eredményessége is attól függ, milyen erősek vagyunk egymás támogatásában, öntudatosságban és felelősséggel.

Feladatunk két irányban jelentkezik: az állambatalommal szemben és saját társadalmunkkal szemben.

— A kormányzattal igyekeztünk megértetni azt, hogy éppen ezekben az időkben, amikor a mezőgazdasági termelés zavartalanságának biztosítása a kormányzatnak egyik legfőbb célja, a közérdek azt kívánja, hogy mindazok a szervezetek, amelyek ebben a munkában komoly szerepet tudnak vállalni, zavartalanul folytathassák működésüket.

— Felhívtuk az illetékesek figyelmét azokra az intézkedésekre, amelyek gazdánk munkájának eredményességét akadályozzák és

örömmel jelenthetem, hogy mindazokban a gazdasági kérdésekben, amelyek bennünket érdekelnek, ma már valamilyen illetékes helyen kikérjük véleményünket.

— Mindenesetre, ha egyes dolgok nem úgy történnek, mint ahogy azt mi komoly felelősséggel kívánjuk és akarjuk, az korántsem rajtunk múlik.

A továbbiak során közölte dr. Szász Pál az egybegyűlt gazdákkal, hogy

a céltörvény tárgyalása során az az állás, pont jutott érvényre, hogy a gazdák nem szerveződnek be a céhekbe, hanem meghagyják számukra eddigi jól bevált szervezeteket s így az Erdélyi Magyar Gazdasági Egyesület a jövőben is teljes súllyal képviselheti a magyar gazdatársadalom érdekeit a kormányhatóságok előtt.

Az elnök ezután ismertette a közgyűléssel az egyesületnek múltévi akcióit, a nemcsinált valamiképpen, tenyészállat-akcióit, majd rátért arra a jelentős kezdeményezésre, amelyet az EMGE a múlt nyáron a felekezeti tanítók gazdasági tanfolyamának megrendezésével magára vállalt.

felelősség terheli. Mindnyájunk munkájától függ, mi lesz a sorsa gyermekeinknek a jövőben. Ez elől a felelősség alól nem térhet ki senki.

A továbbiak során dr. Szász Pál ismertette elgondolását a gazdakörök elnökök továbbképzésével kapcsolatban. A cél az, hogy minden vezető éljen aktív, ügyes, vezető irányításra alkalmas vezető álljon, aki a reá váró feladatokat maradéktalanul meg tudja oldani. Remélhető, hogy a kiképzés útjában álló akadályokat sikerül rövidesen elhárítani s az új akciónk rövidesen kezdetét veheti.

Beszámolt dr. Szász Pál az EMGE-nek egy másik nem kevésbé jelentős programjáról is, a magyar gazdák körében lévő tenyészállatok törzskönyvelésének kérdéséről.

A tudás szolgálatában

— Bármilyen nehézségei is vannak ennek a munkának — mondotta — nem szabad azokról visszariadnunk. Valahogyan el kell kezdenünk a munkát úgy, hogy száz évvel ezelőtt, ezer nehézséggel küzdve Svájcban is elkezdtek s az eredmények majd husz, harminc év múlva fognak jelentkezni. Ha majd ezt a kérdést megoldottuk, vállalhatjuk tenyészállatvásárok rendezését, mert akkor állatállományunk valóban értéket fog képviselni s vállalhatjuk a közvetítésért a felelősséget.

— Másik tervünk — folytatta az elnök általános helyesléstől kísérve — egy mezőgazdasági laboratórium létesítése.

— Erre a célra már sikerült is bizonyos összeget tartalékolnunk s így — ha váratlan akadályok fel nem merülnek — még ebben az évben megvalósítjuk tervünket. Az a célunk, hogy talajvizsgálatok segítségével valóban eredményes tanácsokat adhassunk gazdáinknak arra nézve, hol, mit és hogyan termeljenek. Ugyancsak elhatároztuk egy vetítógép beszerzését is, hogy téli tanfolyamainkon gazdasági tárgvu vetített

CORSO

Két rész egy műsorban! Ne mulassza el me nézni!

A 13 alarcos titka

több, mint szenzáció, felejthetetlen élmény, izgalom, humor. — JOURNAL

11.30, 2.30, 5, 7.15, 9.30

képek segítségével eredményesebbé tesszük az oktatást.

— Az eredményes gazdálkodásnak az is feltétele, hogy a gazda adatszerűleg ellenőrizni tudja gazdálkodásának jövedelmezőségét. A gazdasági számvitel kérdésével egyesületünk két éve foglalkozik s ha kezdetben sok nehézséggel is találkozunk, az elkezdett munka mégis eredményesen halad előre. Érintkezésbeléptünk ebben a kérdésben N. Cornateanu, volt földművelésügyi miniszter ural is, aki a vezetése alatt álló tudományos intézet támogatását is kilátásba helyezte.

— Az EMGE-nek — hangsúlyozta dr. Szász Pál — kötelessége mindazokkal az intézményekkel, szervezetekkel felvenni a kapcsolatot, amelyek a magyar gazdátársadalom életére hatással lehetnek. Elsősorban a mezőgazdasági kamarákra gondolok. Ezt a kapcsolatot azonban csak úgy lehet megtalálni — s itt az elnök szavait zajos helyeslés követte —

Józseffa'va köszönete

A közgyűlésre eljött az EMGE legtovább gazdakörének küldöttsége is. Dr. Németh Kálmán józseffa'vi plébános és Fazekas András gazdaköri elnök. Az emelvényre lépő józseffa'vi papot a közgyűlés percekig tartó ünneplésben részesítette.

— Minden elpusztult, minden megsemmisült, — kezdte beszédét. A házból a könyv, pedig minden családnál legalább 250 darab volt. A párna a fejünk alól, a takaró és a ruhanemű a gyermekről. Az istálló, az eké, a szekér.

— És aztán jöttek az orvosok, akik bekötötték a sajtó sebeket és jött az Erdélyi Magyar Gazdasági Egyesület és hozta társadalmának ajándékait a 100.000 lelt értéket képviselő mezőgazdasági gépeket. Ugy fogadtuk ezeket a lakkozott gépeket, mint a legszebb ajándékot. A templommal szemben megépítettük a gép templomát. Őda jártunk minden nap és finoman úgy simogattuk kezünkkel az ekét, vetőgépet és a többi darabot, még az az ember is, akinek se háza, se földje, csak napszámból élt. Köszönöm azt a 3800 fát, amit elültettünk az ősz óta s amelynek ültetését megkésve is folytattuk. Köszönöm, hogy az EMGE mérnökei megépítették az istállókat. Vitakoztam velük és én a házakra helyeztem a fősúlyt, de az emberek ragaszkodtak az istállóhoz, hogy megtarthassák állataikat, hiszen a 8—10—12 gyermeknek tejet kell adni.

— Könyörgöm, hogy az Isten legszebb ajándásával ajándékozza meg egyesületünk vezetőit, akik testvéri segítséget küldtek a baibajutott józseffa'viaknak.

Számos felszólalás hangzott el, amelyekben a gazdák köszönetüket fejezték ki az EMGE munkájáért. Ezek után dr. Szász Pál emelkedett ismét szólásra s néhány keresetlen szóban köszönt meg az üdvözlő szavakat, hangsúlyozva, hogy megítélés szerint nem érdemi meg ezt a nagy elismerést. Az ily megnevelőközléseket csak a legteljesebb lelki alázattal fogadhatja. Igéri, hogy továbbra is a legteljesebb alázattal fog dolgozni.

Telegy László ügyvezető alelnök az EMGE zárszámadásait és jövő évi költségvetési terveze-

ha a vármegyei kamarákban a magyarság mindenütt számarányának, gazdasági jelentőségének megfelelően képviselve lesz. Erre nézve ígéretet is kaptunk.

— A jelöléseket természetesen az EMGE fogja javasolni és a továbbiak során is mindenben támogatni fogja a kamarai tagokat működésükben.

— De nemcsak a kamarákkal kötelességünk minél szorosabb kapcsolatot teremteni, hanem mint magyar gazdátársadalmunk képviselője, kötelességünk eljárni mindenütt, mindazokban a kérdésekben, amelyek gazdáinkat érintik.

A nagyhatású beszéd végén a hallgatóság ismétlen és hosszasan ünnepelte elnökét, Dr. Szász Pál ezután kérdést intéz, hogy a Közgyűlés szükségesnek tartja-e az Erdélyi Gazda április 1-i számában megjelent közgyűlési jelentés felolvasását?

tét ismerteti, amit a közgyűlés egyhanguan elfogad, illetve a felmentvényt megadja. Majd több EMGE-tag javaslatát olvasta fel, amelyek azt célozták, hogy az EMGE-tagdíjat fokozatosan, a birtokok arányához viszonyítva emeljék és ezáltal lehetővé tegyék az egyesület munkájának teljesebbé és eredményesebbé tételét. Az indítványt Kovásznav János angyalosi földbirtokos indokolta meg.

Soós István dr. képviselő ismét közbenjárt a nyugdíjasok érdekében

A kisebbségi miniszter kedvezően véleményezte a javaslatot s a Nyugdíj Pénztár érdemően foglalkozik az ügyvel

Nagyvárad. Dr. Soós István képviselő a kisebbségi miniszterhez újabb előterjesztést tett egyes nyugdíjsérelmek orvoslása ügyében.

A képviselő négy csoportba sorozta azokat a sérelmeket, amelyek főleg a kisebbségi nyugdíjasokat érintik. Az orvoslást törvénymódosítás formájában kérte.

Ez a négy csoport a következő:

1. Az 1938. évi szeptember 22-iki törvény előírja, hogy az özvegyek és hátramaradtak nyugdíjai olyképen állapíthatók meg, hogy az elhunyt nyugdíjának teljes összege vételessé alapul. Ennek ellenére egyes erdélyi nyugdíjasoknál, ahol a magyar hatóságok által megállapított nyugdíjhoz még hozzácsatoltatott a „Consiliul Dirigent” által folyósított drágasági pótlék, a nyugdíj megállapított hatóságok csak az alapnyugdíjat vették alapul, tehát amit a magyar törvények alapján állapítottak meg és nem vették alapul a „Consiliul Dirigent” által folyósított drágasági pótlékot, úgy hogy egyes özvegyek, ahelyett, hogy a férjeik nyugdíjának 50 százalékat kapták volna meg, néha 15, 20, vagy 25 százalékot kaptak csak a férjeik nyugdíjából. Minthogy az 1938-as törvény e tekintetben világosan intézkedik, a Nyugdíj Pénztár is már folyó évtől kezdődőleg rendszeresen folyósította a szabályszerű nyugdíjat, azonban 1938. szeptember 1-től 1940. év ele-

jéig sokan vannak, akik hátrányos helyzetbe kerültek s akiknek a nyugdíja véglegesen meg léven állapítva, már nem módosítható csak akkor ha törvényhozas utján erre a Nyugdíj Pénztár felhatalmazást nyer. Az előterjesztés tehát azt célozza, hogy minden nyugdíjas-özvegynek egyforma jog legyen.

2. A második csoport, ahol sürgős intézkedésre van szükség, az úgynevezett MÁV nyugdíjasok helyzete. Ugyanis a MÁV nyugdíjasok egyrészt a Nyugdíj Pénztár elutasította azon a címen, hogy ők a vasuti külön nyugdíjpénztárból tartoznak nyugdíjat kapni. Viszont a vasuti nyugdíjpénztár (Casa de Ajutor CFR) szintén elutasította azon a címen, hogy az Általános Nyugdíjpénztár tartozik részükre nyugdíjat adni. Ezek közül egyesek felülvizsgálati kérelemmel fordultak a Semmitőszékhez és a Semmitőszék úgy döntött, hogy igenis az Általános Nyugdíjpénztár (Casa Generală de Pensii) tartozik nyugdíjat folyósítani. Ezen döntés folytán most már folyósítja is az Általános Nyugdíjpénztár a nyugdíjat, azonban azok akiket időközben jogerősen elutasítottak, nem kapnak nyugdíjat, mert a két nyugdíjpénztár vitakozott egymással. Szükséges tehát, hogy törvényileg szabályozzassék, hogy azok is, akiket közben jogerősen elutasítottak, újból beadhassák kérsükkel az Általános Nyugdíjpénztárhoz nyugdíj folyósítás végett.

3. A harmadik csoport a felekezeti tanítók nyugdíjügye. Ezeknek ugyanis a tanítói nyugdíjalaphoz kellett kapniok nyugdíjat az 1875. évi XXXII. és az 1891. évi XLIII. törvények alapján, hozzácsatítva a „Consiliul Dirigent” által megállapított pótlékot is. A Nyugdíjpénztár azonban itt sem alkalmazta a pótlékot és csak akkor kezdte alkalmazni amidőn az állami számvevőség, mint fellebbezési hatóság ezt elrendelte. Minthogy most már ugyanazon kategóriájú tanítók kétféle nyugdíjat élveznek, egyesek csak a törzsn nyugdíjat, mások a drágasági pótlék hozzácsatításával is, szükséges, hogy az egyenlő elbánás elvének fogva azok is megkapják a drágasági segély után járó nyugdíjat, akiket azelőtt elutasítottak. A beadvány tehát azt célozza, hogy a megrovított tanítók kérhessék nyugdíjuknak revízióját.

4. A negyedik csoport a háborús éveknél duplán való beszámítására vonatkozik, azokra nézve is akik a csatolt területekről lettek nyugdíjazva.

A kisebbségi miniszter magáévá tette az előterjesztésben foglaltakat és kedvező véleményével áttette dr. Soós István javaslatát a Nyugdíjpénztárhoz, ahol rövidesen a bizottság érdemben foglalkozik vele.

Séta a Budapesti Nemzetközi Vásáron

Budapestről jelentik: Az ittartózkodó külföldiek, akik láthatóan megelégnitették Budapest idegenforgalmát, megállapították, hogy akadálytalanul és kényelmes utazás után már a pályaudvarokon az idegenforgalmi hivatal ottmüködő kiadatlóságainál pillanatok alatt igényüknek megfelelő lakaskiutalást kapnak és hogy Magyarországon hivatalos árrögzítő rendelet van érvényben, ami azt jelenti, hogy az élet és az áru változatlanul a régi, híres olcsó.

A vásár területén reggeltől estig hatalmas tömegek hullámlanak, de a Vásárváros széles utai, óriási terei és hatalmas épületei olyan kényelmet biztosítanak, hogy torlódás sincs sehol. Az iparnak minden rangú és rendű ágazatának külön bemutatócsarnokai mellett hatalmas épületekben és pavillonokban állította ki a maga különleges exportcikkei, vagy idegenforgalmi értékeit Olaszország és Albánia, Jugoszlávia, Szlovákia, Svájc, Brazília, Egyiptom és Törökország, de persze külön csarnokokban tárják az érdeklődő közönség szeméi elé a maguk működésének eredményeit a kisipar, a házipar, a rádiógyártás, a hajózás, a repülésügy, a gáz, a villany, de még a társadalombiztosítás, tűzoltóság, köztisztaság, az építkezési és mind a többi ipar és intézmény is. Minden kiállító alkalmazkodott a rendezőség intenciójához: — az utat, a ma rendelkezésre álló anv-

gokból előállítható legújabbat kell bemutatni.

A külföldiek szívesen fogadták a vásárigazolványoknak azt a kedvezményét, hogy ittartózkodásuk alatt Budapestről bármely vidéki állomásra és onnan vissza három külön kedvezményes utazáshoz is joguk van. Általában 12 napra érvényes olcsó vízumot kapnak a vásárigazolvány tulajdonosai és bőségesen van idő egy vásárnak többszöri megtekintésére, mint az egyéb kedvezmények teljes kihasználására is.

Vásárigazolványt az utolsó percig árusít minden utazási- és menetjegybíroda, de a félúru utazási kedvezménnyel legkésőbb május 6-ikának déli 12 órájáig kell a látogatóknak Budapestre megérkezniük, mert a vásár visszavonhatatlanul május 6-án este zárul.

FORUM FILMSZÍNHÁZ.
TELEFONSZÁM: 20-10.

„Szívek muzsikája”

Jön: GRACE MOORE, a Newyorki Metropolitan világhírű énekesnőjének legszebb és legképrázatosabb filmje, a

„Szerenáde”

MA 11.30 és 3-kor matiné olcsó,
5, 7.15 és 9 órakor rendes helyárakkal.

Sonja Henle, Tyrone Power, Rudy Vallee,
Edna May Oliver. Csupa z.v. szerelem,
humor, öröm és boldogság.
Legújabb heti híradó! — Színes Mickey-Mouse!

ARADI KOZLONY

Cíkon: Li-öl. ürgönyelm: KOZLONY

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
ARAD, Bul. Reg. Maria No. 19.

Előfizetési árak:

Egész évre... 840 lei || Negyedévre 210 lei
Félévre... 420 || Fél évig 105 lei

Meghalt Magyar Imre

Tegnap olvastam Magyar Imréről. Szántó György „Elillan évek” című regényében ír a nótá koronázatlan királyáról. Az író kedves szórakoztatóját, a cigányok fejedelmét, a rádióhallgatók milliói pedig legjobban műsorszámukat vesztették el a boros áprilisi napon. A fehérhajú fiatal Magyar Imre csak néhány hónappal ezelőtt töltötte le „büntetését”, amivel a rádió sujtotta, amikor egy magyarmórában keringőt küldött az áter hullámain keresztül a nagyközönség felé... A büntetés lobban sujtotta a nótá szerelmest, mint a „fejedelmet”, aki bánatos szívvel nyugodott bele a megváltoztathatatlanba. S amikor lejárt a kiszabott idő, soha olyan bánatosan nem zokogott a hallgató, soha olyan vidáman nem pattogott a csárdás a mikrofonba, mint ezelőtt. A híres kövérsgű, aranyos kedélyű uricigány nagy huzta a talpalávalót a pesti Dunapart idegenjének, hogy az is táncra perdült, aki soha még hírt sem hallotta a csárdásnak. Egy ilyen nótáskedvű primásnak, egy ilyen kezdetű szerelmesnek örökre kellene élnie, ha másért nem, hogy megédesítse mindnyájunk keserű életét. Magyar halálát — ha már ez is bekövetkezett — úgy képzeltem el, mint ahogy a hőst éri el a vég, fegyverrel kezében; Magyarinak ott kellett volna állnia a dobogón, száz cigány előtt, mosolygós arccal, könnyes szemmel és látszólag, látszólag megegyezően, utoljára szívből, igazán... És milyen a hősök sorsa? Magyar Imre a kórházi ágyon, 46 éves fővel, egy sikertült múlt után, szívgyengeség következtében hunyt be örökre szemét...

A kórpórsó lefűt cigány látszik: „A nécskal cigánysoron nagy a sírás, rivás...” Száll a nótá, száll, fel a mennyekbe és a csodásan hangja ott viszik a „fejedelmet” szívé, amelyből annyit, de annyit muszáj el másoknak... (bér...)

Budapest. (Rador). Magyar Imre, az elhunyt, Európaszerte ismert cigányprimás temetésén 1000 cigányzenész vett részt. Magyar Imre környezetéhez tartozók elmondották, hogy a cigányprimás, amikor legutóbb a rádióban szerepelt, azt mondotta, hogy közeledni érzi halálát és ezért a saját bucsuztatására eljátsza kedves nótáját a „Lehullott a rezgőnyárja levele” kezdetű dalt. A temetésen a cigányzenészek ezt a dalt látszólag.

LAPUNK LEGKÖZELEBBI SZÁMA a május elseji törvényes munkaszünet miatt pénteken reggel szokott időben jelenik meg.

Flora (volt Reusz) jeggyár. Tel. 1141

ZÜRICH TÖZSDEZARLAT: Páris 8.92, London 15.75, New York 44.6, Brüsszel 73.30, Milánó 22.45, Amszterdam 236.85, Berlin 178.62, Szófia 550, Belgrád 10, Bucuresti 2.37.

MAJUS ELSEJE MUNKASZÜNET. Bucuresti. A minisztertanács határozata alapján május elsején az összes kereskedelmi és ipari vállalatok zárva lesznek és piac sem tartható. A közigazgatási hatóságok május másodikán délután kezdik meg működésüket.

FRANCIA DIPLOMATÁK LATOGATÁSA A MILANOI KIALLITAS ROMÁN CSARNOKÁBAN. Milano. (Rador). Francois Poncet római francia nagykövete és több francia diplomata meglatogatta a milánói kiállítás román pavilonját. Jon Soneru, a román pavilon megbízottja fogadta a francia vendégeket és Francois Poncetnek egy gyönyörű román nemzeti koszorút adott át.

A külkereskedelmi minisztérium értesítése szerint az 1940. május 15. után Németországba exportálható gabona árát a régi márkakurzuson, vagyis 40.50 leien számolja el a Banca Nationala. A pénzügyminiszter elhatározta, hogy a megszüntetett pénzügyi felügyelőségeket ismét visszaállítja. A vonatkozó rendelet rövidesen megjelenik.

A német Vörös Kereszt elnökét fogadta a japán császár. Tokióból jelentik: A Német Távirati Iroda jelenli: Coburg herceget a német Vörös Kereszt elnökét kihallgatáson fogadta a japán császár. Coburg herceg átadta Hitler Adolf kancellár szerencsés kívánatait a japán császárnak, a császárság megállapítása 2600. évfordulója alkalmából. A japán császár villásreggelit adott Coburg herceg tiszteletére. A villásreggelin megjelent Arita japán külügyminiszter is.

Helyreállítják a Helsinki-Moszkva közötti vasúti összeköttetést. Moszkvából jelentik: A Pravda lefenti, hogy a közeljövőben helyreállítják a Helsinki és Moszkva közötti vasúti forgalmat.

HIDEGRÉ FORDULT AZ IDŐJÁRÁS. Bucurestiből jelentik: Az utolsó 24 órában a hőmérséklet lényegesen megváltozott, különösen az ország délkeleti részében, ahol a hőmérséklet mínusz 1 fokra csökkent. Cernăuți-ban 9 fokot mértek. Az ország hegyes vidékein megkezdődött a havazás. Bucurestiben az elmúlt éjszaka folyamán plusz három fokot mértek, míg a görögkeleti husvét első napján a hőmérséklet 22 fok volt. Hétfőn a kora délutáni órákban hatalmas zápor eső vonult el Arad felett. Az esővel lég is esett. A nagy csapadék következtében az utcákat jelentős vízmennyiségek borították. A Spiru Gheorghe-ucca egyik házának pincéjét annyira ellepte a víz, hogy a tűzoltók segítségét kellett igénybevenni.

KULONLEGESSEG

FÉRFIING-ANYAGOKBAN

RUTTKAY & BOTYE-cégnél

ARAD, MEGYEHAZZAL SZEMBEN

BEFEJEZŐDTEK A MAGYAR-NÉMET GAZDASÁGI TÁRGYALÁSOK. Budapest. (Rador.) A magyar-német kormánybizottságok az április 26-án megkezdődött gazdaság vonatkozású tárgyalásait befejezték. Egész sor gazdasági kérdésben történt meg a legteljesebb megegyezés. A tárgyalások hétfőn, a jegyzőkönyvek parafálásával értek véget.

Végzetes csolnakkirándulás. Giurgiu. A görögkeleti husvét első napján Marin és Ioan Tataru, valamint négy fiatal nő csolnakkirándulást akartak tenni a Dunán. A csónak 200 méterre a parttól felborult és valamennyien a vízbe zuhantak. Marint és Ioan Tatarut sikerült megmenteni, míg a négy nő a vízbe fulladt. A holttesteket még nem sikerült megtalálni. A hatóságok vizsgálatot kezdtek a borzalmas szerencsétlenség okának kiderítése végett.

Megnyit

BOIAN-TERASZ

a marosparti korzón, a Naplun bejárata mellett
Naponta friss foglalt és finom sütemény-
különlegességek, csapolt sör és üdítő italok.

Minden nap a. u. 5 óráig rádió gramofon műsor!

Elhunyt Moldovan Iosif nyugalmazott tanfelügyelő. Moldovan Iosif nyugalmazott tanfelügyelő, a görögkeleti román tanítók egyesületének volt elnöke, az aradi ortodox elemiskola volt igazgatója, a „Spiru Haret” népbank volt elnöke. Április 28-án, életének 77-ik évében elhunyt. Temetése tegnap délután volt a Metianu-uccal gyászszobából és nagyszámú rokon és ismerős kísérete utolsó útjára az elhunyt nyugalmazott tanfelügyelőt, akit a felsőtemetőben levő családi sírkertben helyeztek örök nyugalomra.

Remek narancia

— Megemlítette az orvosnak, hogy én alán-
lottam?

— Igen.

— Mit szolt?

— Előre kérte a honoráriumot.

Portugália konkordátumát köt a Szentsekkkel. Vatikánvárosból jelentik: Rövidesen megkezdik tárgyalásait az a kiküldött vatikáni és portugál vegyes bizottság, amely a Vatikán és Portugália között kötendő konkordátum pontjait vitatja meg. A Vatikán és Portugália között jelenleg „modus vivendi”-nek nevezett, ideiglenes egyezmény van érvényben. Ezt az egyezményt 1928-ban kötötték és 1929-ben pótegyezménnyel bővítették ki. Az egyezmény majdnem teljes egészében Portugália gyarmatainak egyház-területi és szervezeti beosztását tartalmazza. Portugália teljes salazari utódállása és a szomszédos Spanyolország nemzeti utódállása most szükségessé tették, hogy az új viszonyoknak megfelelően minden téren rendezzék az egyház és állam viszonyát.

LEHAR 70 ÉVES. Budapest. Lehar Ferenc, a világhírű zeneszerző tegnap töltötte be 70-ik születésnapját.

Aradi hegédus a bucuresti-i királyi gárda zenekarában. Az Aiheneu Román hangversenytermében vasárnap hangversenyzett a királyi gárdaezred kiváló zenekara. A hangversenynek aradi vonatkozású érdekessége, hogy ez alkalommal először játszott, mint első hegédus Bloch Rudolf, kiváló fiatal aradi hegédus, akire már az ősszel felhívták Massini alezredest figyelmét, aki a kötelező katonai kiképzés befejeztével a nagyvezérkar utján átkérte őt zenekarához.

Német munkás hőstette. Berlinből jelentik: Egy német munkást a vaskeresztrel tüntettek ki, mert önfeláldozó módon megmentett 160 ezer liter benzint az elpusztulástól, valamint egy gyártelepet és több vasúti kocsit. Erről az esetről a következőket jelent a Német Távirati Iroda: „Egy német állomáson, ahol több benzinnel töltött tartálykocsi állott több munkás tehergépkocsira szerelt benzint. A benzint véletlen következtében a földre loccsant, majd egy munkás vigyázatlansága következtében, aki cigarettára gyújtott, hatalmas lángokkal égni kezdett az eldobott gyufától. A lángok a tartálykocsi felé csaptak. Egy vasúti tisztviselő rákiáltott a munkásokra, hogy zárják el a tartálykocsi fűcsapját, de az emberek szétfutottak, egy kivételével, aki átrohant a lángokon és elzárta a fűcsapot, amivel nagy pusztulást akadályozott meg”.

Pilisiné Böhm Ely vizsgázott kozmetikusnő

Arad, Bul. Regina Maria 17. — Telefon: 1178.

ROMÁN DIÁKOK LATOGATÁSA BULGARIÁBAN. Várnáról jelentik: Április 20, 21, 22 és 23-án Várnát és környékét a bucurestij Spiru Haret liceum 40 főnyi diákcsoportja látogatta meg több tanár vezetésével. A város lakossága a bucurestij diákokat rokonszenvvel fogadta. Virágvasárnap a vendégek a Ticea nevű bolgár sportegyesülettel együtt jólsikerült sportünnepélyt rendeztek a várnai sporttelepen. Az ünnepély első része a játékos számokból állott, majd pedig football meccs következett. Kedden dében a vendég diákok elhagyták Várnát és társaságukcsin Bazargic felé indultak. (Rador.)

Dr. Burghart Márta ügyvédi irodáját áthelyezte Str. Crisan 5. szám alá.

Új rendőrfőnök Petrosaniban. A helyigminiszter a petrosényi rendőrség vezetésével Herlea Liviu volt resicai rendőrtisztviselőt bizta meg. Arghir Constantint, az eddigi rendőrfőnököt Dévára helyezték át.

Aradi származású fiatal orvos halála Bolognában. Aradi vonatkozású haláleset híre érkezett Bolognából: rövid értesítés számol be arról, hogy Róth Gábor dr., aradi származású, bolognai orvos tragikus hirtelenséggel elhunyt. A mindössze 27 esztendő fiatal orvos felesége által küldött rövid közlése szerint az Aradról elszármazott dr. Róth Gábor gyomorműtő, geszt következtében halt meg. Róth Gábor Róth Adolf aradi kereskedő fia, középiskoláit Aradon végezte, majd Kolozsváron, később Csehazlovákiában, majd Olaszországban járt egyetemre Bolognában fejezte be egyetemi tanulmányait, ott doktorált később megnevelő és Bolognában rendelőt nyitott. A hír vétele után a szülők nyomban utlevelet szereztek, de miután a beutazási vízumot nem tudták megkapni, nem vehettek részt Róth Gábor dr. temetésén. A megrendítő körülmények között elhunyt fiatal orvost szülei kívül két testvére Dózsa Istvánné és Róth Ibolya gyászolják.

Várnay Miklós ügyvédi irodája május elsején Strada Closca 14. szám alá költözött. Telefon változatlanul 25-01.

MAJUSI AJTATOSSÁGOK AZ ARADI MI-NORITA TEMPLOMBAN. Május elsején kezdődnek meg az aradi minorita templomban a minden évben szokásos „Majusi ajtatosságok”, amelyeket a hónap minden napján este egyenlő nyolc órai kezdettel tartanak meg. Május elsején, szerdán tartják az első ajtatosságot, szentbeszéddel. Ugyan csak szentbeszédet tartanak minden szombaton, vasárnap és ünnepnapokon. Az első majusi ajtatosságon dr. Lakatos Ottó rendfőnök plébános nagy papi segédlettel tartja meg az istentiszteletet, ugyancsak a rendfőnök-plébános misézük ünnepnapokon és az ajtatosság befejezése alkalmával, az utolsó napon, a majusi ajtatosságok alkalmával a templomi nagykar, a leánykongregáció, leányklub, Jézus Szíve énekkar, a római katolikus elemi iskola énekkara és a zárdanvendékek kórusa énekel.

Május 10-től drágább lesz a külföldre szóló posta-küldemények díja

Bucuresti. (Rador.) Bucurestiből érkezett jelentések szerint a postavezérgazgatóság hivatalos közleményben hozta a közönség tudomására, hogy az aranyfrank egyenértékét május 10-től kezdve 75 lejben állapította meg. Ennek következtében a külföldi postai díjszabás jelentősen módosult. Május 10-től egyszerű levél 20 grammig Törökországba, Görögországba és Jugoszláviába 12 lej, a többi országba 15 lej, egyszerű vagy illusztrált levelezőlap 8, illetve 10 lej, névjegykártya 3, illetve 4 lej, üzleti nyomtatványok, körlevelek 50 grammonként 3, illetve 4 lej, legkisebb érték 12, illetve 13 lej. Minta érték nélkül 50 grammonként 3, illetve 4 lej, legkisebb érték 4, illetve 8 lej. Ajánlási díj 12, illetve 16, expressz díj mindkét csoportban 32 lej. Aradra még nem érkezett hivatalos közlés a díjszabásról.

— **ALBAIULIAI PAPNÖVENDEKEK TANULMANYUTJA ARADON.** Hétfőn reggel érkezett Aradra dr. Péter János gyulafehérvári szeminaryumi rektor, aki a gyulafehérvári papnevelde ötödéves növendékeit vezető tanulmányuton. A gyulafehérvári papnevelde ötödéves növendékei tanulmányjuk során Aradot is meglátogatták, ahol megtekintették a város nevezetességeit. Nagy érdeklődéssel nézték meg az aradi Kulturpalotát, a város főbb épületeit, majd az aradi katolikus intézmények épületeit. Behatóan tanulmányozták az aradi minorita rendház templomának villanyerővel működő harangját, a minorita kúrház épületét és a könyvtárakat. A gyulafehérvári papnevelde növendékei aradi tartózkodásuk alkalmával a minorita rendház vendégei voltak. Lakatos Ottó dr. rendfőnök-plébános ebéden látta vendégül a dr. Péter János szeminaryumi rektor vezetésével utazó papnövendékeket, akik a közös ebéd után, délután fél három órakor tovább utaztak Nagyvárad felé.

— **Wolff Károly képképzőművész** a Kulturpalotában naponta nyitva 11-től 1-ig és délután 4-től 8-ig.

— **Faipari munkaadók céh-gyűlése.** A temestartományi faipari munkaadók céhének aradi tagozata május 4-én, délután 6 órai kezdettel közgyűlést tart a volt iparteigület székházában (Carol-körút 48.). Amennyiben a fenti időben a tagok nem jelennek meg kellő számban, a közgyűlést május 5-én délelőtt 10 órakor tartják meg a tagok létszáma való tekintet nélkül.

— **Orvosi hír:** Dr. Székely Géza orvos, Radon megkezdte rendelőjét.

Az ARADI KÖZLÖNY tavaszi rejténypályázata április 21-iki számunkban között ötödik forduló rejtve. A nyelnek helyes megjelölése a következő:

KERESZTJELVÉNY: „Csak olyan barátot keres, aki veled együtt sir, mert olyat találsz mindig, aki veled együtt nevet”.

TANAR UR KÉREM... 1. 1132. ben. 2. A new-yorki Szabadság-szobor. 3. Verbóczy István. 4. kb. 2450 km. 5. Magyar Himnusz. 6. Rómában. 7. Eötvös József báró. 8. Island szigetén. 9. Sünplon alagút. 10. Mátyás király zsoldos serege.

TRÉFÁS KÉRDÉSEK: 1. Az erdő közepén. 2. Hogy le ne essen. 3. Téli van. 4. Mert akkor nem veszik meg tőle. 5. Sehol, mert csak füvet kaszálnak. 6. Aludt tej. 7. Ugyanakkor mint Aradon. 8. És. 9. Hogy a nadráglát tartsa. 10. Igazuk volt, mert három fiú és két leány-gyermek volt.

— **Uj tagok a Petrosani igazgatóságában.** A Petrosani SAR pentru Exploatarea Minelor de Carbuni legutóbb tartott igazgatósági ülése az igazgatóság elnökevé ismét Tancred Constantinescut választotta meg. Az igazgatóságba kiegészítették Kunder Antal, volt magyar kereskedelemügyi miniszter, Fluck András és Perényi István. A vállalat alelnökeivé az igazgatóság Ioan E. Bujoiu, dr. Chorin Ferenc, Kunder Antal és Ion Savescu választotta meg. Az igazgatótanács tagjai: Ioan E. Bujoiu, dr. Chorin Ferenc, Kunder Antal, Gheorghe Cretianu, D. Alimănisteanu, dr. Szász Pál, igazgatósági tagok: Tancred Constantinescu elnök és Mircea Ionescu vezérigazgató.

INSPEKCIÓS GYÓGYSZERTÁRAK: SZERDA:

FÖLDES gyógyszerár, Str. Eminescu.
KARPÁTI gyógyszerár, Bul. Reg. Ferdinand.
ROZSNYAI gyógyszerár, Piata Avram Iancu.

CSÜTÖRTÖK:

VOJTEK gyógyszerár, Bulev. Regina Maria.
DANCIU gyógyszerár, Piata Mihai Viteazu.
BERNÁTH gyógyszerár, állomással szemben.
BERGER gyógyszerár, Saguna-ut.

SZÍNHÁZ

A Kamara Színház téli idényének utolsó előadási napja

Ma, szerdán a színház együttese befejezi a téli idényt és három nagyszerű darab előadásával búcsúzik a közönségtől. Délután 3 órakor a vasárnap bemutatott hatalmas sikerű, ragyogó népcosoperett, a Kölcsonként feleség van műsoron. Délután 6 órakor Herczeg Ferencnek, a nagy magyar írónak pompás műve, az Utolsó tánc kerül bemutatásra olcsó, 20, 30, 40 és 50 leites helyárakkal. Este 9 órakor, mely egyben a társulat utolsó téli idénybeli előadása is, a Ki gyereke

vagyok én? című hallatlanul kacagtató, pompás operett-bohózatot mutatják be.

A KAMARA SZÍNHÁZ MŰSORA:

Szerdán 3 órakor: „Kölcsonként feleség”, operett, újdonság. — 6 órakor: „Utolsó tánc”, Herczeg Ferenc kitűnő darabja. — 9 órakor: „Ki gyereke vagyok én?” Mulatságos operett-bohózat, a Kamara Színház utolsó előadása a téli szezonban.

— **KONFIRMÁCIÓ A REFORMATUS EGYHAZBAN.** Csütörtökön, amikor a keresztyénség Jézus Krisztus mennybemenetelének emléknapját üli, a délelőtti ismétlés után lesz a belvárosi református templomban a 14 évet bejártott gyermekek konfirmációi ünnepélye. A konfirmáció alkalmával nyernek felhajtalmazást a gyermekek arra, hogy urvacsorával élhessenek és ugyanakkor tesznek bizonyosságot hitük ismeretéről. A szép ünnepélyre ezúton is felhívjuk a szülők és érdeklődők figyelmét.

Tavaszi kabát, kosztümre, kompléra divatszövedek és selymek

dus választékban

GOLDSTEIN LAJOS

divatáruházában

Strada Bratianu 2-4. szám.

— **REVOLVERES RABLÓTAMADÁS EGY PÉNZES-POSTÁS ELLEN.** Bordeaux. (Rador.) Vakmerő rablótamadás történt a város főútcáján. Egy revolverrel felfegyverzett fiatal ember megtámadta a pénzes postást. Elrabolta a postás félmilijó frankot tartalmazó táskáját, majd aulába ugrott és elmenekült.

Végkiárusításból

len- és pamuvásznakat, kimaradt asztalneműeket lakásomon árusítom.

I. GRÜNBERGER Moise Nicoara-u. 1. sz. I. em.

— **Megnyílt a szófiai bulgár mintavásár.** Szófiából jelentik: Hétfőn reggel Filof bulgár miniszterelnök résztvevő a bulgár mintavásár megnyitásának ünnepségén. Az ünnepségen megjelent a bulgár király képviselője, a kormány valamennyi tagja, a diplomáciai testület, számos helyi és külföldi előkelőség és mintegy 100 ezer látogató, akik Bulgária különböző részeiből, valamint külföldről érkeztek meg. A mintavásár megnyitása alkalmával Filof miniszterelnök és Zagoroff kereskedelemügyi miniszter mondott beszédet. A szónokok beszédeikben Bulgária békemunkáira és az ország fejlődésére hívták fel a figyelmet. Ezen a mintavásáron Németország, Görögország, Jugoszlávia, Japán, Románia, Szlovákia és a Szovjetunió vettek részt. A vásár május 12-ig marad nyitva.

Felter Terézia vizsgázott kozmetikusnő
Str. Eminescu 10. TELEFON: 14-83.

— **OLCSÓ MOZIJEGYEKET HOZNAK FORGALOMBA MÁJUS ELSEJÉN.** A munkakamara felhívja a figyelmet arra, hogy ma, május elsején az összes aradi mozik negyednyolckor kezdődő előadásaira, a „Munka és Jókod” napja alkalmából 200—200 drb. 10 leites jegyet bocsátottak ki. Ezeket a jegyeke, munkások, magántisztviselők és kisipari munkaadók igényelhetik.

— **VESZEDELMEZ TŰZ PUSZTÍTOTT EGY REGATI FALUBAN.** Cernautiból jelentik: Görögkeleti husvét első napján éjszaka fél 12 órakor Jurcauti községben veszedelmes tűz keletkezett. A szélben a lángok gyorsan terjedtek és rövidesen a falu nagyrésze égett. Az épületek nagyrésze elpusztult. A kár több millió lej.

Köszönetnyilvánítás

Stefan Mateescu mérnök tiszta szívvel köszönetét fejezi ki mindazok iránt, akik az öt ért nagy csapásban részvételükkel felkeresték.

SPORT KÖZLÖNY

A Román Kupa elődöntőjében a Venus és a Rapid simán győztek

Bucuresti. A Román Kupa elődöntőit vasárnap játszották le és azon mint előrelátható volt a Venus és a Rapid győztek és bejutottak a döntőbe, amelyeket ma, kedden játszottak le Bucurestiben. A Román Kupa elődöntőjének részletes eredményei a következők:

Venus—Sportul Studentesc 4:2 (2:1). Bucuresti. A mérkőzés 7000 néző előtt folyt le és igen izgalmas küzdelemet hozott, végül is a bajnokcsapat megérdemelten győzött. A 11 percben Mihailescu

vezetéshez juttatta csapatát (0:1). A 32. percben Humis kiegyenlített, majd Jordache góljával a Venus vezet. A szünet után Jordache, majd Humis bebiztosítja a Venus győzelmét. A végeredményt Mihailescu állította be. Bíró: Ceureanu.

Rapid—FC Braila 2:0 (2:0). Braila. A Rapid már az első félidőben bebiztosította győzelmét, a szünet után már csak az eredmény megtartására törekedett. Barátky és Sipos lőtték a Rapid góljait. Bíró: Tope.

Az AMEFA Brasovban (Brassó) remek játékkal kettős diadalt aratott

Brasov—Brassó. Az AMEFA a görög keleti husvét két napján Brasovban vendégszerepelt és mindkét napon kitűnő játék után szép győzelmet aratott. Beszámolónk:

AMEFA—Brasov válogatott 3:1 (2:0). 800 néző. Bíró: Lupu. A vezető gólt sok lendületes támadás után a 15. percben Igna szerezte meg, majd a hazai csapat is vezet néhány szép rohamot, de a védelem és a fedezetsor helyén van. A 26. percben Reinhardt II. remek gólja következett. A második félidőben a 34. percben Spiera lövi a brasovi csapat gólját. A 34. percben szögletrugás után Szabó fejese után jut a labda a hálóba.

AMEFA—ACFR 6:2 (2:1). Az aradi együttesből mindkét nap hiányzott Batrin, akinek hétfőn

Schvarcz helyettesített igen jól. Az AMEFA első napon a következő összeállításban játszott: Gerold—Sliwat, Kovács—Szurdi, Szabó, Szaniszló II—Fried, Léb, Ludwig, Reinhardt II., Igna. A második napon csak annyiban változott az összeállítás, hogy Igna helyett Schvarcz játszott. Az első félidőben még kiegyensúlyozott játék folyik, a szünet után azonban az AMEFA felülkerekedett és biztosan nyerte a mérkőzést. Fried két góljával vezet az AMEFA, amikor Csomag szépiert (2:1). A szünet után Fried, Ludwig, Reinhardt és Schvarcz góljai következnek, amelyre az ACFR Radulescu révén válaszol. A mérkőzés 1000 néző előtt zajlott le Costescu játékvezetése mellett.

Az utolsóelőtti percben lőtt góllal győzte le az Olimpia a Titanust

— Továbbra is nyílt a bajnokság kérdése —

Az alkerületi elsőosztályú bajnokságban vasárnap két mérkőzést bonyolítottak le, amelyek során az atléták és a Tricolor megosztották a bajnoki pontokat, az Olimpia pedig a mérkőzés utolsóelőtti percében lőtt góllal győzte le a Titanus együttesét. A bajnoki táblázat a vasárnapi mérkőzések után így alakult:

1 Olimpia	18	15	1	2	59	13	31
2 Crisana CFR	16	13	1	2	50	14	27
3 Titanus	19	11	4	4	48	22	26
4 CAA	18	11	2	5	35	25	24
5 Astra	17	9	2	6	35	22	20
6 Unirea	18	8	3	7	33	36	19
7 Tricolor	17	6	5	6	31	40	17
8 SGA	15	6	3	6	29	26	15
9 Transilvania	17	6	2	9	29	25	14
10 Intelegera	18	6	1	11	30	44	13
11 Banatul (törölve)	19	2	—	17	9	63	4
12 Gaiana (törölve)	18	—	—	18	4	57	—

Beszámolónk a mérkőzésekről:

CAA—Tricolor. Végig hevesiramu, a második félidőben tulakeményné fajult mérkőzés, amely realisan végződött döntetlennel. Az első félidőben az atléták, a másodban a Tricolor támadott többet, sőt a Tricolor szünet után egy fault miatt érvénytelen gólt is ért el. A játékvezető Komjátit Varga II. megrugásáért kiállította. Jók voltak: Régner IV., Egresi, Zoller és Neumann, illetve Cosca, Janka II., Botos és Varga II. Bíró: Polareczky.

Olimpia—Titanus 1:0 (0:0). Az Olimpia többet támadott, de szünet után a Titanus támadásai is veszélyesek voltak. Az első félidőben kétszer is a kapuléc fogta fel az Olimpia támadásokat és a mérkőzés két pontját elődöntő egyetlen gólt a második félidő 44. percben Bugar II. szerezte csapatának olyképen, hogy kavargás után a jobb felső sarokba küldte a labdát (1:0). Az Olimpiában Botcu, Egedi, Simceac, Berar, Bugar II. és Ökrös, a Titanusban Hum, Horváth, Kovács, Harnisch és Magold voltak jók. Bíró: Oprita.

O Húsági bajnokság: Olimpia—Titanus 3:2.

O VASÁRNAPI MŰSOR: A) II. Liga: Carpati—AMEFA, Victoria—Ripensia UDR—CAMI, U. Tricolor—Venus, Rapid—Sp. Studentesc, Gloria CFR—Juventus. B) II. Liga: Gloria—Minerul, Vulturii—CFR Simeria, Ilul—Mica.

O A magyar mező futóverseny eredményei. Budapest. Vasárnap került lebonyolításra a magyar mező futóbajnokság, amelyet ezúttal két távon — 10 és 4 kilométeren — rendeztek meg. A 10 kilométeres versenyben Csaplár győzött 31 p. 38 mp. idővel, második Szilágyi 31.44 mp., 3. Kelen 32.12 mp., 4. Eper, 5. Igloi. Csapatversenyben 1. MAC 25 pont 2. UTE 30 pont, 3. Szegedi Vasutas 106 pont, 4000 méteren 1. Farkas 13.12.2 mp., 2. Esztergomi, 3. Aradi. Csapatversenyben: 1. Tesivértség 41 2. Beszkárt 49. 3. BBTE 115.

O A BIRÓTESTÜLET ÜLÉSE. A hétközi ünnepek miatt a bíróttestület ezen a héten csütörtökön este tartja ülését a Gloria-pályán. Ugyanakkor tartják meg a dísztraktus hetit is.

O EGYÉB MÉRKŐZÉSEK. CAO—Staruinta 2:1, CAO—Crisana 5:3, Chinezul Ilsa—Metalsport 2:2, Crisana—Universitatea 2:0, Olimpia—Cimentul 2:1, Vulturii—UDR 2:2, Vulturii—CAMT 2:1, Rapid—CSML 4:2, Makabi—FC Craiova 4:3, Juventus—FC Ploesti 4:0, FC Craiova—FC Ploesti 3:2, Macabi—Juventus 1:1, Chinezul ILSA—CAMT 3:2.

Remek küzdelmek a Kolping asztali teniszversenyen

A Kolping rendezésében szép küzdelmek mellett folyt le az asztali tenisz verseny, amelynek férfi egyes számát Ponta János nyerte ragyogó játékkal öt szettben Glantzal szemben. Ponta János nyerte a Kolping által adományozott bronzember igen értékes díjat. A verseny kitűnő rendezéséért Galgóczy Zoltán szakosztályvezetőt a legjellegesebb elismerés illeti. A verseny részletes eredményei a következők:

Férfi egyes első osztály: 1. Ponta Hakoah, 2. Glanz Hakoah, 3. Galgóczy I. Kolping és Bernáth Hakoah.

Férfi egyes másodosztály: 1. Dávidovits Hakoah, 2. Roth László Hakoah, 3. Roth Sándor Hakoah 4. Dézsay Béla Kolping.

Férfi egyes harmadosztály: 1. Dávidovits Hakoah, 2. Sipos Kolping, 3. Hecht Hakoah, 4. Galgóczy II. Kolping.

Csapatverseny. 1. Hakoah Ponta, Glantz, Bernapi fordulója több meglepetés volt, elsősorban a B) csapatok részére. 1. Hakoah (Roth L., Roth S., Dávidovits), 2. Kolping (Vágási, Feja, Dézsay.)

Az Ujpest megelőzte a Hungáriát a magyar nemzeti bajnokságban

Budapest. A magyar nemzeti bajnokság vasárnapi fordulója több meglepetés volt, elsősorban a Hungária veresége számít annak de váratlan a Kassa AC győzelme a Taxisok felett, valamint a Törökveresége a Bocskaitól. Meglepetésnek számít a Ferencváros pontvesztése az Elektromos csapatával szemben. A vasárnapi forduló után a sorrend így alakul: Ujpest 32, Hungária 31, Ferencváros 29, Kispest 26, Szeged 26, Törökveres 26, Elektromos 25, Gamma 22, Bocskai 21, Szolnok 19, Haladás 18, Taxisok 13, Kassa 12. A mérkőzések

eredményei a következők: Ferencváros—Elektromos 0:0, Szeged—Hungária 3:2 (2:0), Kassa—Taxisok 5:0 (0:0), Ujpest—Szolnok 3:1 (2:1), Gamma—Haladás 2:1 (0:0), Bocskai—Törökveres 1:0.

TEKESPORT

Érdekes egyéni versenyek a kettős ünnepen

Az ortodox husvétii ünnep szabadnapjait két egyéni verseny rendezésére használta fel, melyen jekézőink élénk versengésben mérték össze erejüket. E vetélkedés közben egy egészen kiváló eredmény született meg. Nuver József a Fortuna népszerű elnöke és kiváló versenyzője 22 fát ütve három dobásra fölényesen nyerte a versenyt.

A lefolyt versenyek eredményei a következők:

A CAA egyéni versenye mindkét napon hatalmas érdeklődés mellett folyt le. Eredményileg alatta maradt ugyan a vártaknak, de ezt a versenyt ezúttal először használt új báboknak lehet betudni.

A versenyt hétfőn este 9 órakor a rádóbásokkal fejezték be és a következő eredményekkel zárait: 1. Renyé 16 fával, 2. Lészay 16 fa, 3. Wingeron 15 fa, 4. Frank 15 fa, 5. Heidrich 15 fa, 6. Rödler 15 fa, 15 fát érték még el, de a rádóbásban nem vettek részt Nuver és Kirschner.

Az Infratirea versenyt is élénk érdeklődés kísérte, mindkét napon, melynek első díját Nuver (Fort.) nyerte 22 fa rekordteljesítménnyel, 2. Puskel (Transilvania) 17 fa, 3. Nagy Béla 17 fa, 4. Hanga (Infratirea) 17 fa, 5. Pascu Gh. (Infr.) 16 fa, 6. Gáspár (e. k.) 16 fa, 7. Nagy II. Béla (Infr.) 16 fa. Tizenhat fát ütöttek még Lammert és Bozsik Ernő.

A két napon az Infratirea még néhány barátságos jellegű csapatversenyt is lebonyolított, melyek eredményei a következők: Infratirea—Fortuna 93:85 (hatos csapatok), Infratirea—Transilvania comb. 170:125, Infratirea—Prietenii comb. 193:173.

Érdekes csapatversenyt bonyolított le a CAA május elsején, saját pályáján, mikor is a CAA oldboyok ellen, a CAA-tekézők egy kombinált csapata vesztett a küzdelmet. A mérkőzés vesztese egy hordó szírral honorálja a győztes csapat nagyobb tudását, viszont a győztesek vacsorára lájják vendégül a veszteseket. Ugyanakkor a CAA két hatos hölgycsapata mérő össze erejét, mely annál is inkább érdekes lesz, mivel az erőviszonyok teljesen kiegyenlítettek. A versenyek dél után fél 5 órakor kezdődnek.

A CAA egyéni bajnoki versenye május hó 3. és 5-én kerül lebonyolításra. A versenyen a CAA három főnyit versenyzője indul el és kétszeri 27 dobásos kísérletben az eddig elért eredményeket igyekszik megdönteni.

A tekecsapatbajnokság hatodik fordulóját május 5-én, vasárnap bonyolítják le a következő párosításban:

Fortuna—Metalurgist, Nagy Béla, vendég, délután 2.30 és 4.30 órakor.

Infratirea—Transilvania, Nagy Béla, vendég, délután 6 és 7 órakor.

Prietenii—CAA, Prietenii-pálya, délután 4 és 6 órakor.

Bírákat az összes mérkőzésekre a szabadnapos Tricolor küld ki.

Jól szerepelt a Metalurgistul a Zsilvölgyében, ahol a Fermetál vendégeként nagyszerű fogadtatás és szíves vendéglátásban volt része.

A kétnapos vendégszereplés, tekintve hogy 10—12 éves multtal rendelkező csapatok ellen, idegen pályán, a szokottnál kisebb golyókkal játszottak, jónak mondható, hiszen minden játékukban elérték az értéksimtet jelentő kétszázás eredményt, de dicséretes, hogy a zsilvölgyi bajnok Unirea ellen győzni is tudtak.

A barátságos fogadtatás, figyelmes vendéglátás kitűnő volt és a vasasok sportszerű fellépésükkel újabb barátokat szereztek az aradi teke sportnak.

Az ünnepélyes fogadtatáson a vasasok zászlóval kedveskedtek a zsilvölgyieknek, kiknek elnöke pompásan felépített üdvözlő szavak kíséretében egy bányász-diszklámpával viszonzta a figyelmességet.

Az első napon, vasárnap délelőtt a vendéglátó Fermetál csapatával mérkőzött a Metalurgist és szép küzdelemben 221:202 volt az eredmény, a vendéglátók javára. Délután a bajnok Unirea volt az ellenfél és a vasasok szép egyenletes játékkal 204:191 arányban győztek. Az Unirea visszavágó kitűzésára azonban nem maradt idő, így az Unirea a nyár folyamán Aradon játszik a Metalurgist meghívására. Hétfőn a Minerul volt a vasasok ellenfele és a kirándulásról bőrig ázza visszaérkező Metalurgist kénytelen volt a legnagyobb eredményt elérő Minerul tudása előtt meghajolni. Az eredmény 285:200 volt, Pompás teljesítmény.

Délután egy 8-as csapat három menetes klizdelmében vett részt a Metalurgist két csapatával és a 12 csapat közül az ötödik helyen végzett. Eredmények a következők voltak: Parangul I. 150, Parangul II. 99, Parangul III. 132, Unirea I 131, Unirea II 111, Vulturul 103, Casino Roman Jul 118, Minerul 132, Fermetál 108, Metalurgist I. 103, Metalurgist II. 111.

Három fontos belügyminiszteri rendelet a külföldi állampolgárok helyzetének szabályozásáról, a hadviselők propagandájának tilalmáról és a politikai tevékenység szabályozásáról

Bucuresti. Az ország rendje és a semlegesség megőrzésének szüksége újabb intézkedések fogadtatására késztette a belügyminisztériumot. A minap ismertették az idegen állampolgárok ellenőrzésére, valamint jegyzéssel és fényképezéssel, használati jogára vonatkozó rendelkezéseket. Most a belügyminisztérium újabb rendeletet adott ki, amely az idegen állampolgárok helyváltoztatásának szabályozása. Az új intézkedés a külföldiek helyváltoztatását aszerint ítéli meg, hogy besorozható-e abba az előre megállapított osztályba melynek szabad járási-jelvénye jár. Indokoltnak tekinthető, a belügyminisztérium felhatalmazta a rendőrségi vezérigazgatót, a járási rendőrfőnököt, valamint a vidéki rendőrfőnököket, hogy saját felelősségükre, legfeljebb egy hónapi idővel, de meghosszabbíthatási joggal, szabad helyváltoztatási engedélyeket állítsanak ki oly idegen állampolgárok számára, akik az országban való tartózkodásukat helyváltoztatásukkal alaposan meg tudják indokolni.

Ide tartoznak azok az utazók és kereskedelmi ügyek, akik cégek szolgálatában meghatározott útirányon oda-vissza utaznak; a nagy kereskedelmi és ipari társaságok állandó lakóhelyei rendelkezésére bocsátottak; a közlekedési vezetők, akik szabadon keresik fel azokat a helyeket, ahol külső szolgálatokat végeznek a hajó, és a közlekedési kábelvezetők és a távvezetők, amilyenek dolgoznak; a propagandaminisztérium általános rendeltetű külföldi újságírók amennyiben belügyminisztériumi engedéllyel működnek; a szociális, színház, stb. vállalatok dolgozói; azok az idegenek, akik román személyiségek által esetenként rendezett vadászatokra meghívást.

Mindazok az idegenek, akik a fenti osztályok

egyikébe tartoznak, kötelesek minden helyváltoztatást, bármilyen csekély időre történjen is, az illetékes rendőrhatalóságnak bejelenteni és jelentkezni úgy távozásuk mint az új helységbe való megérkezésük alkalmával.

Egy másik minisztertanácsi határozat alapján kibocsátott belügyminiszteri rendelet megtiltja a hadviselő felek eszméjének terjesztését, a jelenlegi háborúra vonatkozó vitálatlanul terjesztését, tekintet nélkül arra, hogy külföldön, vagy az országban készülnek. A rendelkezés célja a semlegesség határozottabb védelme.

Harmadik közleményében a belügyminisztérium felhívja a közfigyelmet, hogy a Nemzeti Ullás-születés Frontja által rendezett gyűlések és egyéb politikai természetű megnyilvánulások vannak engedélyezve.

Minden egyéb politikai jellegű propaganda, bármely módon és bármely formában jelentkezzen is, a kezdeményezőket és résztvevőket kiteszi a törvény szigorának. Ugyanolyan szigorú elbánásban fognak részesülni azok is, akik csoportok és cétek formájában, vagy bármely más módon, politikai jellegű társulást alapítanak, felvonulások tartanak gyűlése, vagy bármely más tiltott politikai tevékenység céljaira.

Bucurestire elvállalok

képviselőteket,

megbízásokat, lakásokat fizetek, gyárak részéről. Fix anyagi kötelezettségekről is lehet szó. Kereskedelmi kamarában bejegyzett cég vagyok.

Alexandru F. scher, Bucuresti, Casuta poșta 333

Módosították Aradváros pénzügyi szabályrendeletét

Egyes módosításokat megállapítottak, illetve csúszkoltak, másokat pedig emeltek

Aradváros vezérőrsége bizonyos módosításokat eszközölt az eddig érvényben volt városi pénzügyi szabályrendeletben. Ezeket a módosításokat a temetői királyi székfartósság jóváhagyta.

A szabályrendelet szerint a bérletek utáni városi illeték nem eszám a házban, hanem az ugynevezett melléképítmények (szeméthyordási díj, kéményszerelési díj, stb.) után is fizetendő. Azon esetekben, amikor ezeket az összegeket a bérleti szerződésben nem részletezik, illetve nem állapítják meg egy átlányösszegben, a bérlet összegét melléképítmények kell számítani, ezt hozzá kell adni a bérlet és az így nyert összeg után kell leróni a városnak járó bérleti illetéket. Ez természetesen lényegében a bérleti illeték egy ötödével való emelésének felel meg.

Tekintettel arra, hogy a törvényszék sorozatosan megállapította, hogy az autókra városi illeték nem vehető ki, az új rendelkezés módosítja a pénzügyi szabályrendelet 30. szakaszának j, k, l és m bekezdését, amelyek az autókbuszokra és tőherautókra kivetendő városi adókra vonatkoztak.

A 34. szakasz módosítása leszögezi, hogy a fa végő gépek utánj évi 600 lei illeték fizetendő.

A folyótól nyert homok és kavics köbmétere után 2 lei hajt be Aradváros, míg a kőbányákból nyert nem válogatott homok és kavics után 10, a válogatott homok és kavics után 15 lei.

A módosított szabályrendelet megváltoztatása révén az autókra illetéket vetettek ki azon a címen, hogy közutalajdon használnak az utcákon és tereken való állandó állomásozás által. Ez az illeték a következő: Egy személyautó után napi hat lei, havi 150 és évi 1200 lei. (Eddig ez az illeték az autók súlyára szerinti váltakozott és 400 és 3000 lei között mozgott). (Teljesen új intézkedés, hogy hasonló alapon vetették ki városi illetéket más járművekre is, még pedig a következőképpen: Egy tőherautó után napi 10, havi 250, évi 3000 lei. Egy személyautó után napi 60, havi 1500 és évi 15.000 lei. Egy motorkerékpár után évi 200 lei. Egy mellékkocsis motorkerékpár után 300 lei évente. Egy kerékpár után 50 lei évente. Egy kocsis vagy szekér után 4 lei naponta, 100 lei egy hónapra és 1000 lei egy évre.

Új illetékek a következők: Az ucca vagy tér minden négyzetméteréért, amelyen ásatást eszközöltek azzal a céllal, hogy pincéhelyiségbe fény hajtson be vagy pedig, hogy pincéhelyiségbe tüzelőanyagot vagy élelmiszert juttassanak (fát, szén, főzeléktörmelék, stb.) évi 300 lei illeték fizetendő. Minden négyzetméter területért, amelyen a gyalogjáró, vagy uccából átsátra, építkezésre használnak felel azzal a céllal, hogy föld alatti rakárakból be-

vigyenek vagy onnan kihozzanak árukat, évi 600 lei illeték fizetendő. Azon kirakatokért, amelyek az ucca vonalán kívül emelkednek, a bérletek 2 százaléka fizetendő. Hozzájáruló árukirakódó helyek után, amelyek szintén kívül esnek az ucca vonalán évi 100 és 200 lei között mozgó illeték fizetendő. Mindazon kereskedelmi és iparvállalatok (raktárak, tejszarnokok, üzletek, stb.), amelyek előtt a cég számára szükséges árukat lerakják és ezzel megrongálják vagy piszkítják a járdát vagy utcát, évi 1000 lejtől 20.000 leig terjedő illetéket kötelesek fizetni aszerint, hogy a városi adókövető bizottság milyen összeget állapít meg.

A hivatásos fényképezők, akik az utcán fényképeznek, a város által kiállított engedéllyel kell, hogy rendelkezzenek és a következő illetékeket kell fizetniük: Május 1-től október 1-ig 2500 leit havonta minden engedéllyel, október 1-től május 1-ig 1500 leit havonta minden engedéllyel.

Emeltek a temetői illetékeket is, még pedig a következőképpen: Fejsőtemetőben család: sírhely helyett az eddigi 15.000 lei helyett 20.000 lei, családi sírkert helyett a kápolnákig terjedő részen az eddigi 3000 lei helyett 5000 lei, családi sírkert helyett a kápolna mögött 2000 lei helyett 3000 lei, egy sírhely a kápolnákig terjedő részen 400 lei helyett 600 lei, egy sírhely a kápolna utáni részen 400 lei helyett 500 lei, a soron következő sírhelyek díja 200 lei helyett 400 lei. Az alsó temetőben a díjakat a következőképpen emelték: Egy családi sírhely 10.000 lei helyett 15.000 lei, sírkert 1500 lei, helyett 2500 lei, sírhely 500 lei helyett 500 lei, soron következő sírhely 100 lei helyett 250 lei.

Új szakaszt is iktattak be a szabályrendeletbe és aszerint a sírok ásását csak városi alkalmazottak végezhetik, még pedig a következő díjak ellenében: Luxus temetés esetében 500 lei, I. oszt. temetésnél 300 lei, II. oszt. temetésnél 250, III. oszt. és gyermektemetéseknél 200 lei. Sírási díjakat a város eddig nem hajtott be.

Költöződők figyelmébe!

Villany, csillár, rádió átszerelését jutányosan vállalja

Koch Dániel

STR. EMINESCU 2. — TELEFON: 12-49.

KAMARA SZÍNHÁZ

Három utolsó előadás a szezonban!

3 órákor: „Kölcsönkért feleség”

Oper. tulajdonság

6 órákor: „Utolsó tánc” Herczeg Ferenc műve

Újra be varakkal.

9 órákor: „Ki gyereke vagyok én?”

Operett-bolhózat.

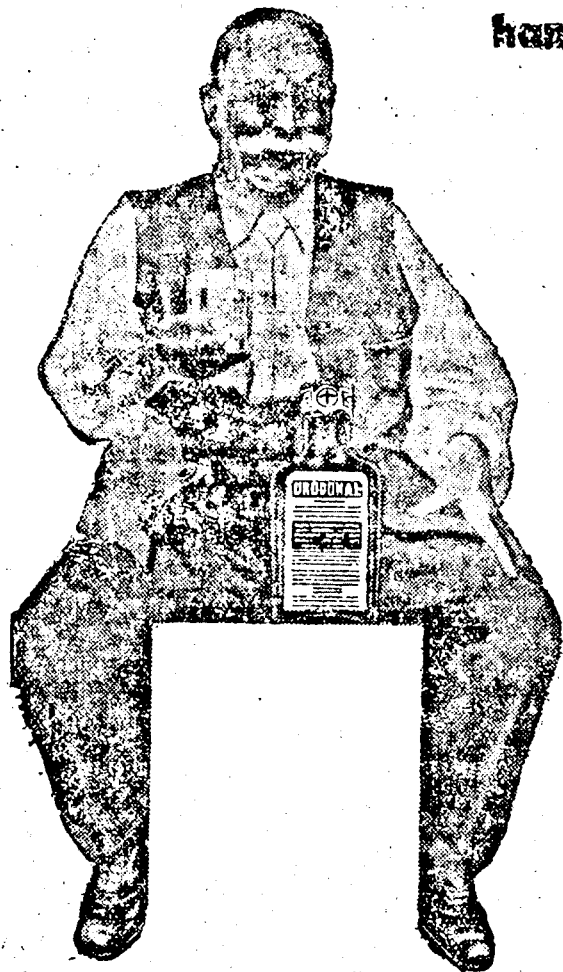
ÚJ KÖNYVEK

Magyarosán, divatosan, Vadonné Perényi Irén ruhatervező közelebb hozza a magyar viseletet az európai ruhá vonalához 12 népviseleiből összeállítva, 60 ruhatervezet tartalmaz ez az albumfüzet, amelynek legfontosabb részét képezik a műlap és rajzmellékletek. A ruhatervezőnek megelőzi néhány általános elvi bevezetőket, ezt követik a ruhatervező magyarzatai minden egyes rajznál pontosan megjelölve hogy a népviselet mely vidékről származik, a szükséges technikai magyarázatokkal. Vadonné Perényi Irén: Magyarosán, divatosan c. sorozata 119 lei minden könyvrekesztésben, vagy Lepagenál, Cluj, Kérje az Athenaeum-kiadványok jegyzékét.

Illés Gyula: Rend a romokban. A kitűnő író reprezentatív verskötete, amely megjelenésekor annyi vihára adott alkalmat, illetékes fórumok hítele alapján újabb hozzáférést lelt a közönség számára. Rend a romokban c. verskötet három összefoglaló főreszből áll. Az első a „Magyarok” ciklus, a második rész „Kacsalábon forgó vár” című gyűjtött versek sorozata, a harmadik pedig „Jelek” fejezet alatt foglalja össze a kitűnő költő verseit. Illés Gyula az új magyar irodárda legtehezebb és legkimerültebb alakja, akinek minden újabb írói műve további fejlődési fokot és emelkedést jelent azon magasságok felé, amelyhez a magyar irodalom klasszikusai és örökértékű alkotásai tartoznak. Illés Gyulának Pezsfőről írott életrajzi regénye és műalkatása éppen olyan értékes kincsévé vált a magyar irodalomnak, mint az első falukutató mű, a „Puszták népe”. Legutóbb „Magyarok” c. kötetében mutatja be nemzetünk képességének ragyogó erejét, majd a „Lélek és kenyér” c. kötetében a kórtott utat, mélyet és érdeklődést. Illés Gyula: Rend a romokban c. verskötet Nyugat-kiadásban, szép kiállításban, füve 99 lei kve 139 lei minden könyvkereskedésben vagy Lepagenál, Cluj, Kérje a Nyugat-újdonságok jegyzékét.

Kurban Said: ...és Mohamed az Ó próféta. Bakuban, a világháború előtt, az orosz cári gimnázium harmadik osztályában kezdődik és a zandza-hídon, a hajdoki azarbaijzani köztársaság utolsó napjaiban végződik Ali Sirvansir khán és Nino Kiplani életének regénye. Az ósrégi mohamedán család sariának és a keresztény georgiai hercegisasszonynak csodálatos szerelme Bakuban virágozik ki, ahol Európa és Ázsia találkoznak. Baku lakói nem tudják hogy Európához tartoznak-e már, vagy pedig még mindig az Ási Ázsia fia. Nino Kiplani törékeny testű bársnyos szmü georgiai virág is ide-oda hajlik és lieden ropos kis szíve hasztalanul igyekszik részt venni azon a tarka és bizzar keleti világban, melyhez Ali Sirvansir minden idegszálalásai, véreinek minden csapásával ragaszkodik. A két szerelmes sorsa szétválaszthatatlannal szövődik egybe Kelet hősi és tragikus színiétkével, városának forró és tülléti levegőjével, ósrégi bölcs kultúrájával. A Kaspi-tenger végtelen csillogó vízükre. Baku olajmezői a Kaukázus zord hegyeinek vad szőcsége és Perzsa rózsákot illatos, fülemlecsattogásból hangok kergeti adiak a háttérrel, mely előtt lejátszódik az egészen különösen érdekes regény. Ali khán és Nino Kiplani szerelme, a maga kalandosságában: olyannak mutatja Keletet, amilyen az a valóságban: a tájak lenyűgöző szépségét, népeinek hangos és tarka forgatagát, ünnepeket, mégis vonzó romantikáját, melyet az új idők előrenyomulása halálra ítélt. Új író magavallása, deán szenvedélyes könyve, melyből a sivatag forró szele és Kelet üdítő levegője csapja meg lelkünket. A kitűnő könyv két térképpel, valóban szép kiállításban és díszes vászonkötésben, Bárd-kiadó pompás munkája. (Brandel: Nyitott szemmel kve 125 lei, Falk: Zenei kis lexikon kve 125 lei Knittel: Via Mala II. kiadás, kve 231 lei, kve 290 lei. Maugham: Örök szolgálat kve 224 lei, kve 264 lei. Peéry: Barbuszjei esernyő kve 96, kve 185 lei. Maugham: Karacsony Párisban 191 lei kve. Plisnier: Három házasság kve 218 lei, kve 251 lei). Kurban Said: ...és Mohamed az Ó próféta 158 lei minden könyvkereskedésben, vagy Lepagenál, Kolozsvár. Kérjen újdonságjegyzéket.

Szervezetünk épülése, nem a betegség jele, hanem elővigyázatosság!

Kapható gyógyszerárakban és drogériákban

A mindennapos Urodonal kezelés
mégértelenit, újjáéleszt.

Megszabadítja a vért, az izom
és ideg-rsotokat az összes salakoktól,
mérgektől és mikroszkopikus baci-
lusoktól. Szabályozza a vérnyomást
és a vérkeringést, javítja a szer-
vezetben az élet által természet-
szerűleg okozott elhasználódást.

URODONAL

megvédi az érlemezésedéstől,
amely az emberiség 70%-át
megtámadja.

KÖZGAZDASÁGI KÖZLÖNY

Megtartotta első értekezletét az aradi Magyar Népközösség ipari alosztálya

— Palágyi Jenő dr. üdvözlő beszéde — Lendülettel indult meg a magyar
iparosság szervező munkája —

Az Országos Magyar Iparos Egylet alapszabályai

Hétfőn tartotta meg első és nagyfontosságú szervező ülését a Romániai Magyar Népközösség aradi tagozatának ipari alosztálya. A gyűlést Reinhart Gyula, az Országos Magyar Iparos Egylet első helyen megválasztott elnöke nyitotta meg, aki elnöki megnyitói beszédében utalt arra, hogy a január 28-ikán Kolozsvárott megalakult Országos Magyar Iparos Egylet őt bízta meg az aradi magyar iparosság megszervezésével azzal a céllal, hogy az új intézmény kebelén belül igyekezzenek eredményes munkát kifejtteni a magyar iparosság érdekében. Mint ismeretes, az Országos Magyar Iparos Egylet alapszabályait még nem hagyták jóvá és addig is, amíg ez meg nem történik, a magyar iparosság a Népközösség ipari alosztályában kezd meg szakmai érdekeinek képviselése és védelme érdekében tevékenységét.

— Meleg szeretettel üdvözlöm körünkben Palágyi Jenő dr.-t — mondotta Reinhart Gyula —, az aradi magyar Népközösség elnökét, aki nagy lelkesedéssel és ügybuzalommal karolta fel ügyünket. Arra kérem, hogy a mai gyűlés összehívásánál tanúsított jóindulatát őrizze meg továbbra is a magyar iparosság iránt.

Palágyi Jenő dr. szólt fel ezután, aki megköszönte az üdvözlést, majd pedig így folytatta:

— A Romániai Magyar Népközösség, a magyarságnak ez a nagyszerű kézfogása nemcsak az egyéneknek a fennálló kerebe való beilleszkedését jelenti, de egyben az eddig létező magyar testületek beépítését is kell jelentenie. Az iparosság mindig erős pillérét alkotta a magyarságnak, amelynek támogatására mindig lehetett a multban és lehet a jelenben is számítani. Az egyetemes magyarság érdekeit képviseljük mi a Népközösségben. Nagy örömmel jöttem el erre az értekezletre, amely a magyar iparosok testületi beilleszkedését jelenti a romániai magyarság gazdasági, kulturális és társadalmi szervezetébe.

Palágyi Jenő dr. szavait hosszas tapsal fogadta a hallgatóság, majd ismét Reinhart Gyula emelkedett szólásra. Arra kérte a jelenlevőket, hogy a meghívást nem nyert iparosoknak mondják

meg, hogy ne tanúsítsanak sérődöttséget emiatt, mert a munkában mindenkinek ki kell vennie részét.

— Minden szakmából csak néhány képviselőt hívtunk meg — mondotta Reinhart Gyula és ezek a rendelkezésekre bocsátott névsorok alapján elvégzik majd az iparosok megszervezését és a felelősséget katasztrófiák elkerülésének munkáját vezetik. Az az aradi magyar iparos, aki nem tagja a Népközösségnek be kell hogy lépjen és ez egyúttal az OMIE-hez való csatlakozást jelenti.

Ismerette ezután az Országos Magyar Iparos Egylet alapszabályait. Eszerint az OMIE központja Kolozsvár és célja az országbeli magyar iparosok tömörítése. Minden husz iparosai rendelkező helység külön tagozatot alkot, autonómiával dolgozik, végrehajtja a központi utasításokat. Az egyesület a Népközösség egészére alatt működik és egyetlen kapocs, amely a Népközösséghez fűzi az, hogy az egyesület ügyvezető elnökének választását a Népközösség központi tanácsa hagyja jóvá. Az egyesület nem dolgozik haszonra, osztalékot nem fizet, tisztán altruista jellegű, de az alapszabályok megengedik, hogy szövetségeseket létesítsen, amelyek természetesen lukratív intézmények.

Az egyesület tervei közé tartozik, hogy az egyes tagozati székhelyeken otthont emeljen. Ez a népközösségi szervezettel egyetemesben történik. Kulturális célja közé tartozik tanonciskolák és továbbképző tanfolyamok felállítása. Az egyesület tagja lehet minden keresztény román állampolgár, aki magyarnak vallja magát. Kivételesen felvesznek nem keresztény iparosokat is, ha a választmány kétharmad többséggel hozzájárul.

A rendes tagokom kívül vannak pártoló tagok, alapító örökös tagok, akik legalább ötszáz lejjel járulnak hozzá az egyesület költségeihez, az alapító tagok öt évenkénti kétszáz lejjel fizetnek, míg az alapítványi tagok legalább 10 ezer lejjel hozzájárulást adnak. Belépési díj legalább ötven lejjel, míg a havi tagdíj 10 és 100 lejjel között változik a tagok anyagi erejéhez mérten. A tagság három évre kötődik.

A közgyűlésre minden husz tagot számláló tagozat egy képviselőt küld. A hatszáz aradi iparos ezerszerint mintegy 10 taggal vesz részt a minden év február hónapban megtartandó közgyűlésen. Az alapszabályok értelmében minden két évben országos magyar iparoskongresszust tartanak, amely szükség szerint lehet máshol is, mint az egyesület székhelyén.

Fontos rendelkezése végül az alapszabálynak, hogy felszámolás esetén a római katolikus, református és unitárius egyház egy-egy képviselőjéből alakult bizottság kezeli az egyesület vagyonát, amelynek jövedelmét az egyházak kebelében lehetőleg iparos célokra kell felhasználni.

Az alapszabályok ismertetése után sor került a szakmai képviselők megválasztására akik a szervezés munkáját végzik. Némethy Gábor az OMIE központi ügyvezető igazgatója olvasta fel a névsort, amelyet kisebb változtatásokkal az értekezlet elfogadott. Ez a következő:

Építőipar: Dömötör László, Wandracsek Ignác, Galgóczy István, Berecz János, Asztalos, Kárpitos és rokonszakmák: Baricz Máté, Nagy Károly, Uzsora István. Lakatosipar: Liczkó László, Panker Viktor. Járműipar: Kovács Ferenc, Borsos Szabó Zsigmond, Kiss Ödön, Domokos Károly. Kádárpar: Matekovits László, Ring István, Bádogos és különböző szerelő. Iparágak: Kőszeghy Emil, Matuz András, Sztoika Kálmán, Pálkás Kálmán, Festőipar: Megyery Ferenc, Benkő István, Markó János. Szabóipar: Baranyi Ferenc, Illyés István, Nagy Imre, Jakabffy István, Bőr-
iparosok: Konczek Lajos, Mihály László, Várhol László, Radocsányi János. Élelmiszeripar: Takács István, Kristyó Gábor, Hagyó József, Buzogány Márton, Orbán István, Kubik Ernő, Sárközi György, Kárpáti Béla, Fogászok: Csobod János, Órák és ékszerészek: Csáky Gyula, Fodrászok: Zombor Gyula és Szabó-
lóczy Kálmán, Fénykép- és sokszorosítóipar: Sztoj-
kovits József, id. Mádi Sándor, Szűcsipar: Nagy G. János, Könyvkötők: Filadelfi Adolf, Kertészek: Szabó József.

Reinhart Gyula befejezésül néhány buzdító szót intézett a megjelentekhez.

A petroleumtermékek és a mező- gazdasági szerszámok árai

A nemzetgazdasági minisztérium a március 4-iki törvény értelmében megállapította a bel-
földön forgalomba hozott petroleumtermékek árát. Ezek április elsejei hatállyal érvényesek és a következők: Autómozgó részére szükséges ben-
zin 13 lejjel, denaturált nehéz benzin 5.50 lejjel, ipari
petróleum 4.30 lejjel, denaturált petróleum 2.70 lejjel,
ipari motorin 4.55 lejjel, denaturált motorin 3.45 lejjel,
égetni való pakura 1.75 lejjel. Ezek az árak kilo-
grammonként, ciszterna-vagonba berakva érten-
dők. Az árakban bennefoglaltaknak az összes ille-
tékek, kivéve a számlabélyveket, a bejegyzési il-
letéket, valamint a szállítási szerződés bélyegille-
tét, amelyeket a vevőnek kell fizetnie.

A fenti termékek nagykereskedői és kicsiny-
beni árát vidékenkénti viszonylatokban állapították meg. A nagykereskedői árak Aradon a követ-
kezők: Autóba való benzin kg. 16.30, nehéz de-
naturált benzin 7.75, denaturált petróleum 4.75,
denaturált mezőgazdasági motorin 4.85, ipari mo-
torin 5.95 lejjel. Kicsinybeni eladási árak Aradon:
Automobilhoz szükséges benzin literre 12.80 lejjel,
ipari motorin 5.55 lejjel. Kisjelen: automobilhoz
szükséges benzin literre 13 lejjel.

Ugyancsak megállapította a nemzetgazda-
sági minisztérium a mezőgazdasági szerszámok
árát is. Ugy a petroleum-termékek, mint a me-
zőgazdasági szerszámok árát a Monitorul Ofi-
cial április 26-iki keltezésű száma közli.

— Megállapították a gyógyszerkülönlegessé-
gek hivatalos árát. A Monitorul Oficial április 26.
száma közli az egészségügyi minisztérium ren-
delkezését, amelynek értelmében hivatalos ára-
kat állapít meg a gyógyszerkülönlegességek szá-
mára. Ezek az árak azonosak a március 4-iki
árakkal, amelyek egyelőre nem emelhetők. Ab-
ban az esetben, ha azokon mégis változást akar-
nak eszközölni, ehhez az egészségügyi minisz-
térium hozzájárulását kell kérni. A gyógyszerár-
akban pontos jegyzéket kell tartani a hivatalos
árakról.

— A Mica aranybányavállalat az ezévi osztá-
lékot részvényekkel fizeti. A Mica S. A. Miniera,
az ország vezető aranybányavállalata, május 18-
án tartja meg rendes évi közgyűlését. A közgyű-
lésen, értesüléseink szerint, az igazgatóság 100
lejjel bruttó osztalék fizetésére tesz javaslatot. A
mult évi 125 lejjel szemben. Az osztalékot a rész-
vényesek részvényekben kaphják meg, olyképen,
hogy minden hét régi részvény után egy új rész-
vényt kapnak s így a részvénytőke a jelenlegi
437.500.000 lejjel 500 millió lejjel emelkedik. A
Mica, mint emlékeztetés, a mult év áprilisában
határozta el részvénytőkéjének 350 millióról 500
millió lejjel való felemelését. A 150 millió lejjel
új emisszió első felének lebonyolítása már a mult
évben megtörtént, míg a második tranche leho-
zárására most kerül sor.

A kiskereskedők újabb beadványban kérik a lisztellenőrzési rendszer módosítását

Az április elsején bevezetett új lisztellenőrzési rendszer ügyében az aradi és aradmegyei kiskereskedők szindikátusa a kereskedelmi és iparkamara úján újabb emlékiratot intézett a földművelésügyi minisztériumhoz. Ebben alapos statisztikai adatok alapján rávilágított arra, hogy a kiskereskedők számára a jelenlegi körülmények között a liszteladás nem fizetődik ki. Az emlékiratban, amelyet Engel Gyula elnök dolgozott ki, olyan intézkedést kérnek, amely lehetővé tegye, hogy a kiskereskedők egyrészt eleget tegyenek az ellenőrzési kötelezettségnek, másrészt viszont ne legyenek megterhelve olyan munkával és költséggel, amelyet nem bír el a liszt eladása és amely végeredményben arra késztetné őket, hogy a liszteladást megszüntessék.

A kiskereskedők kívánságát a következők mentesítik a lisztregisztráció alól azokat, akik egy évönél kevesebb ideig adnak el. Amennyiben ez nem lenne lehetséges, továbbra is úgy vezessék a lisztregisztrációt, mint 1940. április elsejétől. Bon. Illetve fizetési jegyzék kiadása csak 5 kilónál több liszt eladásánál legyen kötelező. A pénzügyigazgatóságnál való bejelentés legfeljebb ötödik napig, számjék, minthogy csak proforma számlák, mentesüljenek a bélyegkötelezettség alól és bélyegmentesek legyenek a szállítási bizonyítványok iránt a pénzügyigazgatósághoz beadandó kérvények is. Ezeket a kérvényeket a következőkkel indokolja az emlékirat: A szindikátus 173 aradi kiskereskedő lisztregisztrációból kivont adatait megállapította, hogy ezek közül 72 kereskedő 1940. első 3 hónapjában naponta 1-3 kiló lisztet, 31 kereskedő 4-6 kilót, 20 kereskedő 7-8 kilogramot, 33 kereskedő 10-15 kilót, 9 kereskedő 15-20 kilót, 5 kereskedő 21-30 kilót és 5 kereskedő 31-40 kilót adott el. Ezen az alapon egy kiskereskedőnek, aki naponta 3 kilogram lisztet ad el, a következő tényezők kiadásai vannak a liszt eladására: nyomtatványokért 2 lei, számlabélyeg 3 lei, kérvény költsége 10 lei; vagyis 3 kiló liszt eladásából a liszt 13 lejára kilónkénti árat véve alapul befolyt 39 lei, amelyből kilónként egy lei keres, összesen tehát 3 lei, míg kiadása 15 lei volt. Ha még hozzá számítottuk, hogy azok a kiskereskedők, akiknek ilyen kicsi a lisztforgalmuk, rendszerint a külvárosokban laknak és napi autóbussz költségek a pénzügyigazgatóságra és vissza 16 lejába kerül, kitűnik, hogy 39 lei bruttóbevétele ellenében napi 31 lei tényleges költséget fizet.

Rádióműsor

— Romániai idoszámítás. —

Magyarnyelvű hírek

18.30: Reichsender Böhmen. 18.50: Pozsony. 19.30: Reichsender Böhmen. 21: Radio Toulouse. 20.55: Roma II. és Roma Radio. 19.55: Radio România. 23.45: Pozsony. 23.50: Besztercebánya. 23.45: Radio Toulouse és Strasbourg.

SZERDA, MÁJUS 1.

Bucuresti, Radio-Romania. 12: Időjelzés, vízállásjelentés, háztartási és orvosi tanácsok. 12.10: Lemezek. 12.50: Victor Predescu zenekara. Ion Lucau énekszámaival. 13.20: Időjelzés, művészeti, kulturális és sportközlemények. 13.30: A zene folytatása. 14: Hírek. 14.20: Stroe és Vasileache vidám órája. 14.35: A zene folytatása. 15: Különléle közlemények. 19: Időjelzés, időjárásjelentés. 19.02: Művészeti krónika. 19.17: Tavasz zene lemezek. 19.55: Hírek magyarul. 20.05: A Munka napja. Mihail Ralea munkügyi miniszter rádióelőadása. 20.25: Rádiózene. Lisette Dima énekszámaival. 20.45: Hírek. 21: A zene folytatása. 22.10: Hírek, sportközlemények. 22.30: Könnyű és tánczene lemezek. 23.30: Hírek külföldre franciául, németül, angolul és olaszul.

Budapest I. 7.45: Májusi ébresztő. Mindszenty István magyar nótákat énekel, kíséri Farkas Jenő és cigányzenekara. 7.45: Torna, hírek, közlemények. 8.50: Étrend. 11: Hírek. 11.20: és 11.45: Felolvasás. 13.10: Weidinger Ede szalonzenekara. 13.40: Hírek. 14.20: Időjelzés, időjárás és vízállásjelentés. 14.30: Úzenetek. 15: Hanglemezek. 15.30: Hírek. 16.30: Úzenetek. 17.10: Gyermekekéjszaka. 17.45: Időjelzés, időjárásjelentés, hírek. 18.15: A rádiózenekar muzsikál. 19.15: Gerewich Tibor előadása Munkácsyról. 19.45: Dora Gussich zongorázik a jugoszláv-magyar művészcsere keretében. 20.15: Hírek. 20.25: A rádió szalonzenekara. 20.50: Külügyi negyedóra. 21.30: Itt a tavasz. Hangversenyzet. 22.40: Hírek, időjárásjelentés. 23.10: Waldbauer Imre-Kerpely Jenő vonósnégyes. 24: Hírek német, orosz, angol és francia nyelven. 0.20: Magyar és külföldi tánclemezek.

Budapest II. 14.20: Hanglemezek. 19.45: Olasz nyelvoktatás. 21: Hírek. 21.25: Rachmaninov: II. szimfónia, hanglemezzel. 22.15: Sárközi Gyula cigányzenekara muzsikál. Orbán Sándor énekel. 23: Időjárásjelentés.

Belgrád. 13: Rádiózenekar. 14.40: Hírek. 15: Le-

mezek. 19.05: Lemezek. 19.30: Maksimovics énekesnő. 20.40: Lemezek.

CSÜTÖRTÖK, MÁJUS 2.

Bucuresti, Radio-Romania. 12: Időjelzés, vízállásjelentés, háztartási és orvosi tanácsok. 12.10: Nelu Busuoc cigányzenekara, Paulina Ungureanu énekszámaival. 13: N. Cucu xilofonozik. 13.20: Időjelzés, művészeti, kulturális és sport közlemények. 13.30: Bajor, bécsi, svájci és tiroli zene lemezek. 14: Hírek. 14.20: Francia díjz. lemezek. 14.45: Guglielmo Cablaglia gitározik. 15: Különléle közlemények.

Radio-Romania. 19: Időjelzés, időjárásjelentés. 19.02: Tudományos krónika. 19.17: Olasz népzene lemezek. 19.50: Hírek magyarul.

Bucuresti, Radio-Romania. 20: Carmen Sylva, N. Petrescu előadása. 20.20: Tavasz lemezek. 20.35: Em. Ciomag ismerteti a szimfonikus hangverseny műsorát. 20.45: Hírek. 21: A Filarmónica zenekar szimfonikus hangversenye. 21.55: Hírek, sportközlemények. 22.15: A zene folytatása. 22.45: Könnyű zene lemezek. 23.45: Hírek külföldre franciául, németül, angolul és olaszul.

Budapest I. 9: Ébresztő. Hanglemezek. 9.45: Hírek. 10: Úzenetek. 11: Egyházi ének és szentbeszéd. 12.15: Evangélikus istentisztelet. 13.20: Időjelzés, időjárás és vízállásjelentés. 13.30: Úzenetek. 14.30: Besztercebánya. 14.45: Hírek. 15: Hanglemezek. 16: Úzenetek. 17.10: Úzenetek. Polgár Tibor és Mecsek Rüdolf kétszongorás jazzmúsora. 18: Hírek. 18.15: A rádió szalonzenekara. 19: Horvátország-Magyarország labdarugómérkőzés II. félideje. 20.15: Hírek. 20.25: Strauss Richard: Imigyen szóla Zarathustra. Szimfonikus költemény hangfelvezet. 21: Szép magyar novellák. Felolvasás. 21.30: Katonazenekar. 22.40: Hírek, időjárásjelentés, sporteredmények. 23.10: Magyar és külföldi tánclemezek. 24: Hírek német, olasz, angol és francia nyelven. 0.25: Gáspár Lajos cigányzenekara muzsikál.

Budapest II. 12: Buttola Ede Pátia-tánczenekara játszik. 13.35: Besztercebánya. 19: Iniczky László szalonzenekara játszik. 19.45: Magyar és külföldi tánclemezek. 20.30: A luzitánok dala. Geréb László dr. előadása. 21: Hírek. 21.25: Mi történt 50 évvel ezelőtt? 21.55: Hanglemezek. 23: Időjárásjelentés.

Belgrád. 13: Népdalok. 13.45: Rádiózenekar. 15: Lemezek. 19.30: Rádiózenekar. 20.40: Schrammel-négyes. 22: Dalok. 23: Rousel: Ötös.

APROHIRDETÉSEK

ALKALMAZÁST KERES

Német-magyar gyorsíró, levelező, sokéves gyakorlattal állást keres. Megkeresések „Német-magyar” jellegre a kiadóba kértnek. 2167

Gyakorlott kertész kerteknek gondozását vállalja. Cím a kiadóban. 2186

Agilis, adminisztrációs munkálatokban állás nyújtásról tisztázott állást keres. Cím a kiadóhivatalban. 2198

ALKALMAZÁST NYER

Kereskedelmi iskolát végzett fiatalember, vagy urileány azonnal állást kap. Cím a kiadóban. 2176

Főnlátó mindenek, megbízható háztartási azonnali felvétel. Jelentkezni 4 óra között. Cím a kiadóban. 2180

Egy jól fizető mindenest bizonyítvánnyal keresek azonnali Str. Gen. Grigorescu 5. földszint, balra. 2196

LAKÁS

Háromszobás, modern lakás kiadó. Bul. Reg. Ferdinand 58. Ugyanott bármelyik felvétel. 2199

Különbejárattal, butorizott, uccai szoba, tiszta magánházban kiadó. Str. Cosbuc 20. 2190

Modern, kétszobás, összkomfortos lakás kiadó. Cím: Str. Muciu Scaevola 32. 2191

Kétszoba, konyha, fürdőszoba, uccai lakás azonnali kiadó. Str. Brumărel 12-14. 2184

Kétszobás, összkomfortos, új lakás a Gloria-pályánál kiadó. Bővebbet: Bul. Carol 68. 2187

Butorizott szoba, közvetlen fürdőszobával kiadó a központban. Cím a kiadóban. 2185

Elsőemelet, kétszobás, elő- és fürdőszobás lakás május 1-re kiadó. Str. Eminescu 21-23. (volt Földes-palota). 2179

Modern, 3-4 szobás lakások májusra kiadók. Bul. Carol No. 70. 2178

Julius, vagy augusztus elsőjére keresek földszintes, négy szobás, komfortos lakást, címetek a kiadóba kérek „Központban” jellegre. 2192

Egyszobás lakás: irodának vagy műhelynek is alkalmas, kiadó. Str. Consistorului 4. 2153

Diszkrét, kapualatti bejárattal, összkomfortos, uccai, egyszobás lakás május 1-re kiadó. Esetleg butorizált. Str. Moise Nicoară 9. 2151

Kettő- és háromszobás, komfortos lakás és egyszobás konyhás kiadó. Strada Stroescu 12. 1961

Kiadó háromszobás, uccai, parkettás, fürdőszobás, II. em. lakás. P. Avram Iancu 5-6. 2154

3 és 4 szobás, összkomfortos lakások kiadók május 1-re, vagy azonnali. Bul. Carol 37. 1725

VÉTEL-ELADÁS

Egy szép csontszinű hálójutányos áron sürgősen eladó. Str. Cosbuc 15. földszint, apart. 4. 2193

Eladó egy darab használt, jókarban lévő cölöpverőgép, kosokkal és teljes felszereléssel. A kosok súlya 3 q és 8 q. Kiss Ödön, Lugoj, Str. Stefan cel Mare 31. 2175

Új hálószeret keresek megvételre, lehetőleg asztalosoknál, esetleg félmunkában. Cím a kiadóban. 2188

Fűszerüzletberendezés, mérlegek és tégszekrény eladó. Str. Dna Balasa 34. 2182

Szép, nagy fönikszpálma olcsón eladó. Str. Eminescu 40. emelet, apart. 6. 2189

Rádió, csodahangú, Európavevő, alkalmas áron eladó. Str. Desseanu 6. ap. 1. 2118

ÜZLET

Nagyon forgalmas uccában egy kirakatos üzlethelyiség kiadó. Bővebbet a melléte levő borúletben. Str. Dr. Ioan Petric 3. 2183

INGATLAN

INGATLANOK eladásának és vételének közvetítése minden árfokozatban. KÖLCSONOK első helyi betáblázása. HATSCHKE Ingatlanforgalmi iroda, Arad Bul. Carol 46 (Lakás egyenlő) Telefon: 26-95. 1505

Ghirocon eladó egy uriház öt szobával, mellékhelyiségekkel és szép konyhával, a falu központjában, valamint 5 hold szőlő. Érdeklődni: Köves Jenő hírlapíró, Arad, Str. Mocioni 19.

ÚJ INGATLANIRODA:

Bul. Dragalina 9.

I. Haas

Közvetít városi és megyei ingatlanokat méltányos közvetítési díj mellett. Keresse fel bizalommal a céget.

KÜLÖNFÉLEK

Elveszett egy ezüst női karkötő. Str. Sarmiseghetuza, Str. Goidu-n keresztül, egész a P. Catedralei-ig. Becsületese megtaláló illő jutalomban részesül. Tipografia Vasárnapi. 2187

Harisnya szemlelőszedést és stoppolást legolcsóbban készít harisnyakötő. Str. Moise Nicoară 1. 2195

Tűzlára, vagonfélekben, míg a készlet tart, előjegyzéseket elfogad Wetsberger Mór, Arad, Str. Baritau 35. Telefon 12-85. 2177

Keresek darálómalmot bérbe, esetleg megvételre. Ajánlatokat: Hohágyi Ioan, Sfântana. 2103

Kellet és belföldi porzasszönyvegek, díszhálók modern ebédli, kombinált szobák, recamierek, varrógépek amerikai íróasztal írógépek Pianino, rövid keresztúros zongora és rövid zongora, Stingl-gyártmány, olcsón eladó. Veszünk teljes lakásberendezést, ékszereket, zálogköcsönt közvetítünk a temesvári zálogházba, előleglet adunk, olcsón hosszabbítunk Tempo bizonyítványt üzlet Flischer Elze-palota.

Legújabb jelentéseink:

Berlini jelentés:

A német csapatok elfoglalták Dombaast és az eddig elkülönített csapattestek megteremtették az összeköttetést

Berlin. (Rador.) Az Ottából előretörő német csapatok észak felé haladva az Andalsnest irányában elfoglalták Dombaast. Ezzel a kezükbe került Norvégia egyik katonailag és hadászatiilag fontos csomópontja.

Berlin. (Rador.) A német véderőfőparancsnokság kedd délelőn külön hivatalos jelentést adott ki, amely közli, hogy az Oslótól két hét óta észak felé és Trondhjemtől délre előrenyomuló német csapatok a főváros felé vezető vasútvonal mentén összehatalákoztak és ezzel a szárazföldi összeköttetést Norvégia nagy területén megteremtették.

Berlinből jelentik: A Német Távirati Iroda kedd délután közölte, hogy az angoloknak minden kísérlete, hogy Narvikot megközelítsék, a német csapatok rendkívül heves ellenállásán megheiusult. Narvik közelében német repülők bombákat dobtak ellenséges ütegekre és azokat harc képtelenné tették (Rador.)

Berlin. Hitler vezér és kancellár, mint a véderő legfőbb parancsnoka kedd este napiparancsot adott ki, amelyben méltatja a Norvégiában harcoló katonai egységek azon sikerének jelentőségét, hogy az összeköttetést megteremtették. A birodalmi vezér és kancellár napiparancsában a német véderő tagjainak kiválóságát hangsúlyozta.

A szövetségesek újabb csapatokat tettek partra Norvégiában

Londonból jelentik: A londoni rádió közlése szerint a norvégiai harctéren jelentősebb esemény nem történt. Oesterdalban és a környező völgyekben a szövetségesek továbbra is elvágva tartják az utvonalaikat. Steinkiertől északra több összecsapás volt. A brit repülők tovább folytatják a német kézen lévő repülőterek bombázását. Svéd forrásból származó hír szerint a szövetségesek újabb csapatokat tettek partra Norvégiában.

Az angol tengernagyi hivatal közli, hogy a Bradham és Cape Siretoko nevű brit halászhajók bombatámadás eredményeképpen elsüllyedtek. Emberáldozat nem volt.

A Havas távirati ügynökség közli: Hivatalosan jelentik, hogy a Tarpon és a Sterlet nevű angol tengeralattjárók nem jelentkeztek támaszpontjukon. Azt hiszik, hogy mindkét tengeralattjáró elveszett. (Rador)

Páris. A hivatalos francia hadijelentés a következőket mondja: Az elmúlt éjszaka folyamán a frontokon semmi különösebb esemény nem történt. (Rador.)

A Szovjet visszautasítja az orosz—német kereskedelmi viszonyba való angol beavatkozást

London. (Rador.) Majsky londoni szovjet nagykövet hétfőn délután kihallgatáson jelent meg Halifax külügyminiszternél és átadta neki arra az angol jegyzékre adott választ, amelyben Anglia bizonyos feltételek mellett késznek mutatkozik a Szovjettel a kereskedelmi tárgyalások fonalát felvenni.

A római Messageronak jelentik Londonból, hogy a Szovjet és az angol kereskedelmi viszonyban újabb váratlan és döntő lépés következett be. Majsky londoni szovjet-nagykövet közölte Halifax angol külügyminiszterrel, hogy a Szovjet hajlandó kereskedelmi egyezményt kötni Angliával kölcsönösségi alapon és hajlandó megfontolás tárgyává tenni a Szovjet import-termékek exportját. Ez annyit jelent, hogy a Szovjet a jövőben nem fog semmiféle angol árucikket Németországba szállítani. A szovjetkormány azonban visszautasította Angliának a Szovjet és Németország közötti kereskedelmi viszonyába való beavatkozását.

Londonból jelentik: Diplomáciai körökben hangoztatják, hogy a kereskedelmi tárgyalásokkal kapcsolatban tett angol javaslatra érkezett kedd reggeli választ Londonban nem tekintik kielégítőnek. Ennek ellenére a szovjet választ jelenleg tanulmányozzák éppen úgy, mint a hozzája tartozó egész kérdéskomplexumot. (Rador.)

Londonból jelentik: Az amerikai kereskedelmi kamara tiszteletére Londonban rendezett ebéd végén Rolland Cross, angol hadigazdasági miniszter beszédet tartott, amelyben hangsúlyozta: Anglia el van határozva, hogy a végtelenségig harcoljon Miután kijelentette, hogy Nagybritannia minden eszközzel folytatja a gazdasági háborút és ezzel a háború tartamát sok hónappal megrövidíti, a miniszter a következőket mondotta:

— Állíthatjuk, hogy a zárlat érezhető Németországban, de elvitathatatlan az is, hogy néhány szovjet áttörték a zárlatot és ezek közül a legkomolyabb az, hogy a háború kezdete óta Vladivosztozkodan át réz, kaucsuk és más hadianyag érkezik. Ezeket Vladivosztockba importálták nagy mennyiségben és csaknem bizonyos, hogy Németország számára további ártották. A hadianyagok jórésze az Egyesült Államokból érkezik és kérdezzük: számolnak-e azzal az Önök országában, hogy jelentékeny hadianyagkészletek mennek ezen az úton Németországba?

Osszeállították a horvátok ellen játszó magyar válogatott csapatot

Budapest. A szövetségi kapitány a csütörtök délután Budapesten lejátszandó magyar—horvát válogatott labdarugó mérkőzésre a következő magyar reprezentatív válogatottat állította össze: Csikós (Ferencváros) — Pákozdi (Elektromos), Polgár (Ferencváros) — Király (Gamma), Sárosi III. (Ferencváros), Balogh (Ujpest) — Kincses (Kispest), Sárosi dr. (Ferencváros), Toldi (Gamma), Dudás (Hungária), Gyetvai (Ferencváros), Tartalékok: Biró (Hungária) Finta (Ferencváros), Körmendi (Szombathely).

LAPZÁRTA:

(Rador-jelentések)

Berlinből jelentik: A német sajtó rendkívül energikus hangon tiltakozik azon angol hírek ellen, amelyek szerint német repülők Norvégiában gépfegyverrel tüzeltek volna menekülő asszonyokra és gyermekekre. Cáfoltják ezenkívül, mint ha egy ellentámadás alkalmával a polgári lakosságot arra kényszerítették volna, hogy a német katonák előtt haladjanak és így élő céltáblává válnak. Végül pedig tiltakoznak azon hír ellen, amely azt állítja, hogy Aaaleung helységben a német repülők polgári épületeket és a templomot bombázták volna, bár jól látták, hogy annak tetőzetére hatalmas kereszt van festve. (Rador.)

BRÜSSZEL. Lipót belga király több magasrangú katonatiszt társaságában megleltette az ország keleti részén folyó erődítési munkálatokat.

LONDON. Hivatalosan is megerősítik, hogy egy angol víziprepülőgép az egyik norvég fjordban elsüllyesztett egy német tengeralattjárót.

BERLIN. Hitler kancellár kedden meglátogatta Ribbentrop külügyminisztert és annak 47. születésnapja alkalmából jókívánságait fejezte ki.

LONDON. A közelkeleti angol haderőt a Rhodéziából megérkezett első csapattöredékek erősítették meg.

BERLIN. Lehár Ferenc zeneszerzőnek hetves éves születésnapja alkalmából a művészet terén szerzett érdemei elismeréséül Hitler kancellár a „Művészek és tudósok számára alapított Goethe-rend”-et adományozta.

Brüsszelből jelentik: A DNB közli: Hétfő este hatalmas tűzvész tombolt St. Hubert helységben, egy katonai épületben. Nem sokkal a tűz kitörése után több benzintartály és néhány gépkocsi lőszert felrobbant. A belga katonákat még idejében eltávolították, úgy hogy sebesülés nem történt. A robbanás erejétől félkilométeres körzetben az ablakok betörték. (Rador.)

London. Az egyik északangliai lőszergyárban kedd éjszaka robbanás történt. A szerencsétlenségnek négy halálos áldozata van. A robbanás körülményei egvélre ismeretlenek.

Időszerű fejek

ALFIERI

Olaszország újonnan kinevezett berlini nagykövete.

MAJSZKY

londoni szovjet-nagykövet, aki az orosz—angol háborús kereskedelmi egyezményről tárgyal a brit kormánnyal.